

Rodové znaky spálovských vrchností

Nahoře: rytíř Schertz (ratolest) 1669 – 1723.

Nad vchodem do zámeckého parku z východní strany od kostela a nad bočním severním vchodem do zámku (školy).

Dole: Záviš z Osenic (ovečka) 1743 – 1883.

Na východní zdi kostela.

Farní kostel sv. Jakuba Staršího ve Spálově.

Kulturní památka z let 1732 – 1734, vpravo roste lípa velkolistá téhož stáří. Až do roku 1884 stál kostel uprostřed hřbitova obehnaného kamennou zdí.

(Perokresba: Ing. Martin Kantor, Spálov č. 43, květen 2014)

Ročník XXIV./2014, č. 1-2

9. června 2014

Oderské vrchy

VLASTIVĚDNÝ ZPRAVODAJ

SPÁLOV 2014

ODERSKÉ VRCHY, vlastivědný zpravodaj. – Vychází v nepravidelných intervalech v počtu 2 dvoučísel (případně 1 čtyřčísla) do roka v nákladu 400 výtisků. – Vydává Vlastivědný kroužek Oderských vrchů ve Spálově, okres Nový Jičín, PSČ 742 37. Redakční kruh: Mgr. Jarmila Mazáčová, paní učitelka Libuše Maršálková, Ing. Josef Vlček, Mgr. M. Richter a Ing. M. Kantor, řídí **Mgr. Jaroslava Šustková, Spálov 142**, tel. domů 556 729 705, e-mail: oderskevrchy@email.cz. – Jazyková úprava: Mgr. Jarmila Mazáčová. – Běžný účet u České spořitelny, a.s., Okresní pobočka Štefánikova 13, Nový Jičín, účet číslo 1766110339/0800. – Tisk: tiskárna KONTEXT, spol. s r.o. Nový Jičín. – Registrováno Okresním úřadem, referátem regionálního rozvoje v Novém Jičíně, číslo registrace NJ 3 ze dne 21. 2. 1991. – IČ: 4103 2543. – Roční předplatné 130,- Kč, poštovné a balné 30,- Kč, při dodatečném vyžádání odběru poštovné a balné 60,- Kč, za 2 dvoučísla.

Oderské hory

Vy, oderské hory
jedny z našich krás
bývaly jste naše
a jste naše zas.

Odra je protkala
jak stříbrný pás
od Kozlova k Odrám
šumí její hlas.

Hlas její nám věčně šumí
již od dávných dob
provází nás světem
až za temný hrob.

Na Hadinku chodívá
k Budišovce Amor
koho šípem nezraní
ten má srdce mramor.

V zákrutě se chlapci koupou
za letního vedra,
opodál po tučném lupu
odpočívá vydra.

Kol Stráže se Odra vine
jako lesklý had
vedle ve Skále se skrývá
tajemství záhad.

Paprátka se zelená
na Veslově skále
Odra pod ní pstruhy živí
a ubíhá dále.

Vy, Oderské hory
jste jen pahorky
ovečky se na vás pásly
rády s pastorky.

Ovečky již dávno zašly
zůstaly z nich kožichy
staří mladí v nich juchali
když jim hrály muziky.

Větráků jste po věky
byly domovem
které mlely mouku
starým žernovem.

Šumné hory oderské
jedny z vlasti krás
toužíme již všichni
uzříti vás zas.

Program oslav - 620 let městyse Spálova

Pátek 25. 7. 2014

17:00 Zahájení výstavy „Náš Spálov“,
vernisaž, vystoupení Kokeš
- sokolovna Spálov

18:00 - 19:00 Mše svatá - kostel sv. Jakuba

Výstava potrvá od 25. 7. do 3. 8. 2014.

Možnost prohlídky:

Sobota 26. 7. 9:00 - 18:00

Neděle 27. 7. 9:00 - 11:00

Pondělí 28. 7. - Pátek 1. 8.
9:00 - 12:00, 15:00 - 17:00

Sobota 2. 8. - Neděle 3. 8.
9:00 - 11:00, 15:00 - 17:00

Sobota 26. 7. 2014

10:00 - 12:00 Zahájení oslav
ve sportovním areálu
TJ Spálov
Přátelské fotbalové utkání
„A“ Tým TJ Spálov : Výběr
olomouckého kraje

13:00 - 14:00 SDH Spálov - předvedení
požárního útoku + hasičské
techniky na Panské zahradě

14:00 - 15:00 Kulturní vystoupení
Spálovanky - sportovní
areál TJ Spálov

15:00 - 17:00 Přátelské fotbalové utkání
TJ Spálov, Senior's Team :
Stará garda Baník Ostrava
- sportovní areál TJ Spálov

18:00 - 20:00 Pave Helan - Heland Band
„AJFON tour“
- hudební koncert

20:30 Taneční zábava
- sportovní areál TJ Spálov

Neděle 27. 7. 2014

8:15 - 9:15 Položení památního věnce
k pomníku padlým
Průvod od pomníku padlým
na hřbitov, položení květín
na hrob Františka Šustka
a Antonína Brňáka, hudební
doprovod Spálovanka

9:30 - 11:00 Slavnostní mše svatá
v kostele sv. Jakuba

12:00 - 14:00 Slavnostní oběd s pozvanými
hosty - sokolovna

14:00 - 16:00 Hodové odpolední posezení
s kávou a koláčem
v sokolovně

14:30 - 15:00 Kulturní vystoupení dětí
ze ZŠ a MŠ Spálov
pod vedením Emílie Šustkové

15:00 - 15:45 Předání Pamětních plaket
oceněným osobnostem
Spálova

16:00 - 17:00 Připomenutí výročí
významných spálovských
osobností Františka Šustka
a Antonína Brňáka - koncert
Jistebnického orchestru
mladých na Panské zahradě,
vystoupení mažoretok

Den otevřených dveří v průběhu oslav:

Základní a mateřská škola - obě školní budovy

Sobota: 14:00 - 18:00

Neděle: 9:00 - 11:30

Archiv: sobota 13:00 - 18:00

Kostel

Sobota: 15:00 - 18:00

ODERSKÉ VRCHY

vlastivědný zpravodaj Spálovska a okolí

620 let obce Spálova

Chronologický přehled významných dějinných událostí

13. století

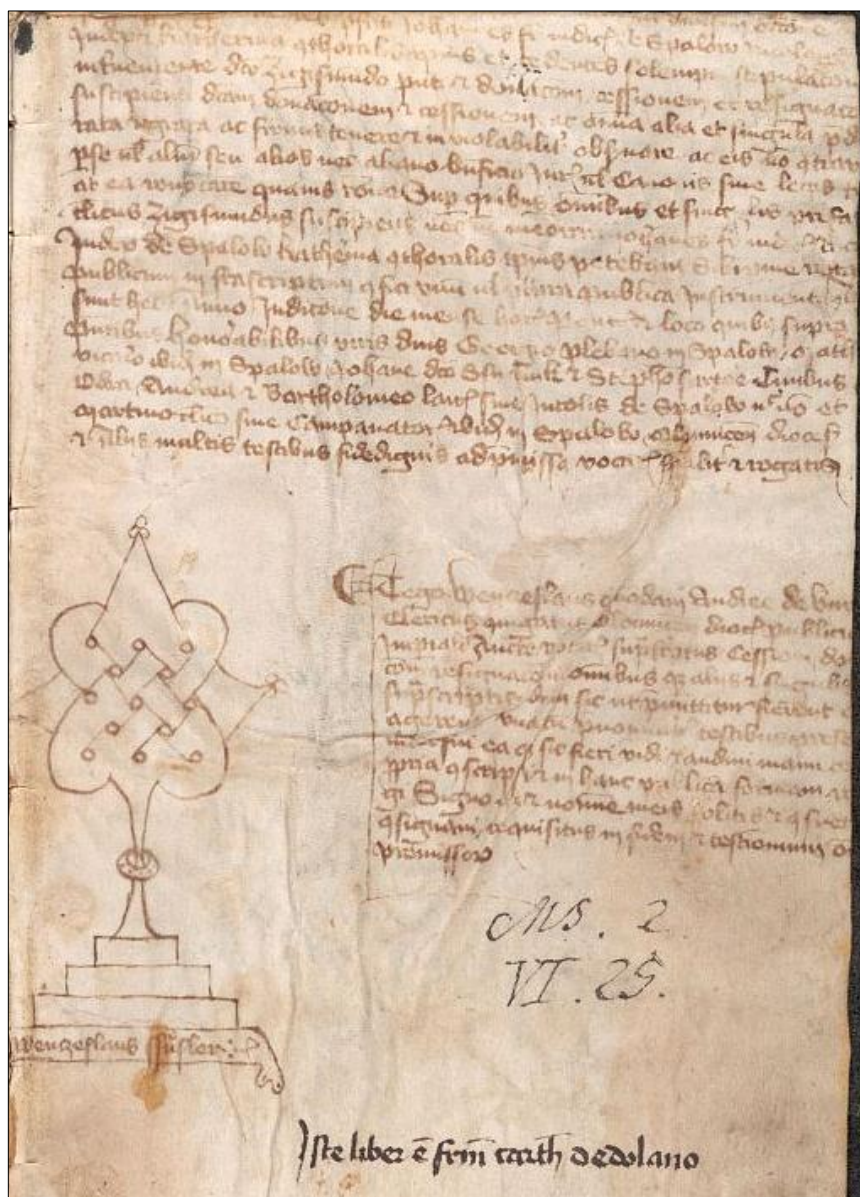
- 1241** Tataři vpadli na Moravu. Dle pověsti byla tehdy vypálena osada Polom, dnešní Spálov, byla to kdysi velká dědina a táhla se z dolního konce od Jirchůvky až do Vesníku. Pověst dále vypravuje, že na místě nynějšího kostela byl kostel lutriánský a ve Vesníku byl kostel katolický.
- 1253** Do našeho kraje vpadli mongolští Kumáni.

14. století

- 1394** První datovaná zpráva o Spálovu (Spanowu), kdy moravský markrabě Prokop udělil privilegia městu Potštátu, pod jehož panství Spálov původně patřil až do roku 1611. Kromě Spálova patřily k potštátskému panství také vsi Rudoltovice, Boškov, Milovany, Liptáň (Luboměř pod Strážnou), Luboměř, Barnov (Olověná), Lindava (Lipná), Kovářov Kyžlířov, Zigartice (Mastník) a Heřmánky.

15. století

- 1408** Spálov (Spalow) se opět připomíná u Potštátu, tehdy již měl faru. V tomto roce prodal Boček z Kunštátu potštátské panství zbohatlému zemanovi Tasovi z Prusinovic, pro nějž byl kup potštátského panství tak významný, že se od té doby počal jeho rod nazývat Podstatskými z Prusinovic. Tím přešlo panství na nový moravský rod, který je držel přes 200 let.
- 1419** Počátek husitských válek, obyvatelé Spálova též záhy přijali učení Husovo.
- 1427** Husitští válečníci dobyli a usadili se v Odrách. Jejich velitelem a hejtmanem byl Dobeš Puchala, který podléhal polskému knížeti Zikmundu Korybutoviči. O rok později oderští husité dobyli Ostravu a dočasně opanovali i biskupský hrad Hukvaldy, z Oder podnikli i tzv. „spanilé jízdy“ do Slezska.

Torzo jedné z nejstarších listin o Spálově z kartuzie v Dolanech z konce 14. stol., dochované v předešlé rukopisu SVK v Olomouci.
Foto: Stát. věd. knihovna Olomouc.

PRIVILEGIUM

Potštátu od markrabě Prokopa

Původní latinský text privilegia.

In nomine domini amen. Nos Procopius dei gracia marchio Moravie ad cunctarum noticiam presenciam cupimus et volumus devenire. Quod pensantes, considerantes et videntes inopiam et defectus civitatis nostre Potsthat incolarumque ipsius civitatis profectus summo opere cupientes evenire, gratiam cum ipsa civitate et incolis ipsius civitatis fecimus et presentibus facimus speciale, prout in articulis infrascriptis plenius continetur.

Primum quia ipsam civitatem Potsthat ac incolas ipsius apud ipsorum iura antiqua prout antiquitus habuerunt, dimittimus manare, ipsa iura non infringentes sed potius in melius producentes et presentibus confirmantes.

Eciam volumus et gratiam ipsi fecimus, ut ipsa civitas Potsthat ac incole ipsius civitatis et inhabitatores omnibus iuribus prout ipsa civitas Olomuciz habet, et ab antiquis retinet, obtinet et tenet, pociantur et fruuntur, ipsa iura, sicuti ipsa civitas habet, ipsi civitati nostre Potsthat ac inhabitatoribus non violantes sed ut inviolabiliter permaneat, virtute presentium confirmamus.

Eciam adiungimus volentes, si quis vel qui incole et inhabitatores willarum videlicet Rudosaw, Bozkow, Milbans, Lybenthal, Spanow, Lawdmarr, Bernaw, Lydnaw, Smeczaw, Gayslesdorff, Sigharhaw et Hermansdorff de bonis ad ipsam civitatem spectantibus pecora vel pecudes, blada sive alias quascumque res vendicioni vellet exponere, primum ut ad civitatem Potsthat adducant et ibi vendant; nisi autem in ipsa civitate ipsa res, prout superius exprimuntur, vendicioni non possent exponere, ex tunc iudici ipsius civitatis innotescerent ad propria reducant et hoc ipsius iudici ipsius ville, in qua inhabitant, proponentes ipsa blada, cuiuscumque grani fuerint, pecora vel pecudes sive alias res alibi civitatum vel locorum, ubi ipsi viderit, alienent et vendant.

Similiter adicientes, si quis vel qui ipsa blada, pecora vel pecudes sive alias res, quibuscumque nominibus nuncupentur, hic in civitate iudici non proponentes alibi locorum vel civitatum vendentes alienarent, ex tunc ipsas res pecora vel pecudes sive alias res vendicioni expositas in viis captas et et arestatas ad nos volumus esse devolutas, et talis vel tales, qui talia fecerit, vel fecerint, volumus, ut cum singulis rebus mobilibus et immobilibus in nostra gracia constituantur et constituantur.

Eciam si quis vel qui incole ipsius civitatis Potsthat equos habuerint vel habuerint, nos ipsi vel ipsi ligna sicca et arida de silvis civitati adiacentibus abduco pro ipsorum usibus presentibus indulgemus, sed tamen nobis soluciones singulis annis de ipsis equis videlicet avenam et alias soluciones, sicuti predecessores nostri fecerint, solvere debent et tenentur, eciam hac gracia ipsi civitati per nos ac incolis addita, quod nullus iudicum willarum superiorum expressarum ad ipsam civitatem spectantium debent alibi cerevisiam ad propinandum emere vel comparare, nisi hic in civitate Potsthat apud inhabitatores ipsius civitatis; in tali tamen precio ipsius iudicibus vas cerevisie debetur vendi et dari quemadmodum in civitatibus videlicet Odry, Bawczaw et in Hranicz comparant, hoc tamen excluso, quod supradictarum willarum iudices de ipsis willis ad civitatem spectantibus dum et quando sufficere poterint cerevisiam ipsi indulgemus braxare et incolis ipsius ville, in qua braxaverit, propinare.

Et ut gracia ipsi civitati et incolis ac inhabitatoribus per nos facte solidetur firme et inviolabiliter in futurum permaneat, ipsas gracias in articulis et punctis prout superius continetur, de certa nostra sciencia presencium virtute ratificamus et confirmamus nostro sigillo presentibus subappenso.

Datum et actum anno domini millesimo trecentesimo nonagesimoquarto, feria secunda in Potsthat, die et festo sancti Andree apostoli, gloriosi martyris.

Český překlad

Ve jměnu Páně amen. My Prokop z boží milosti markrabě moravský přejeme si a chceme, aby vešlo tímto listem ve známost všech, že majeme na mysli, pozorujíce a vidíce nedostatek a újmu našeho města Potštátu a obyvatel, chtějíce prospěch téhož města co nejvíce pozvednout, učinili jsme a činíme s tímto městem a obyvateli téhož města zvláštní milost, jak je plněji obsažena v dolepaných člancích.

Nejprve svolujeme, aby totéž město Potštát a jeho obyvatelé zůstali při starých právech, jak je měli od starodávna, táž práva nerušíce, spíše naopak je lépe vyzvedajíce a tímto listem potvrzujíce.

Chceme také a milost jim činíme, aby totéž město Potštát a obyvatelé téhož města i usedlíci užívali a těšili se ze všech práv, které má samo město Olomouc a od starodávna drží, zaujmá a dostává, tomuto našemu městu Potštátu a jeho usedlíkům je nerušíce, ale aby zůstala neporušená moci tohoto listu potvrzujeme.

Také připojujeme chtějíce, aby jestliže někdo nebo někteří obyvatelé a usedlíci ze vsí totiž Rudoltovic, Boškova, Milova, Liptáně (Luboměře pod Strážnou), Spálava, Luboměř, Barnova (Olomouc), Lindavy (Lipné), Kovářova, Kyžliřova, Zgarice (Mastníku) a Helfmánek ze statků potštátských k městu, by chtěli prodat malý nebo velký dobytek, obilí, nebo jakékoliv jiné věci, aby je nejprve přivezli do města Potštátu a tam prodávali. Jestliže však ony věci, které jsou výše vyjmenovávány, nebudou moci prodat ve městě samém, tehdy to oznámí rychtář samotného města, odvezou si je domů a totéž oznámí fojtu (rychtář) téže vsi v níž bydlí s přáním, aby to obilí, at' je jakéhokoliv zrna, malý nebo velký dobytek, nebo jiné věci mohli zcizit a prodat v jiných městech nebo místech, kde se jim zlíbí.

Podobným způsobem připojujice, jestliže někdo nebo někteří totéž obilí, malý nebo velký dobytek, nebo jiné věci, at' se nazývají jakýmkoliv jmény, prodávajice v jiných městech nebo městech, zcizí bez oznámení rychtářů zde ve městě, tehdy chceme, aby tyto věci malý nebo velký dobytek, nebo jiné věci vložené k prodeji, na cestách zajaté a zabavené, případně nám. A kdo nebo kteří takové věci učiní, chceme, at' je a jsou s jednotlivými věcmi movitými a nemovitými zaváděn a zavádění v naši milost.

Bude-li někdo, nebo budou-li někteří z obyvatel tohoto města Potštátu mít koně, dovolujeme jemu nebo jim tímto listem, aby si mohli odvázet pro své účelky suché a uschlé dřevo z lesů, ležících kolem města, přece však nám jsou povinni a zavázáni dávat každoročně z těchto koní dávky, totiž oves a jiné dávky, jak to činili naši předchůdci.

Přidáváme také tu milost téměř městu a jeho obyvatelům, že žádný z fojtů vsí výše uvedených, nesmí jinde kupovat či zjednávat pivo k výčepu, leč jen zde v městě Potštátu u usedlíků tohoto města; sud piva se však tímto fojtem musí prodávat a dávat za takovou cenu, za jakou by ho dostali ve městech, totiž v Odrách, Budišově a Hranicích; s tou však výjimkou, že fojti shora řečených vsí, které patří k městu, pokud a kdy budou stať, těmto dovolujeme vařit pivo a obyvatelům samotné vsi, kde se bude vařit, čepovat.

A aby milosti, učiněné námi tomuto městu a obyvatelům i usedlíkům byly zpevněny, zůstaly pevně a nezuřitelně pro budoucnost, tuto milosti tak, jak jsou výše obsaženy v člancích a bodech, schvalujeme a potvrzujeme s jistým naším vědomím moci tohoto listu přivěšením naší pečeti k listu.

Dáno a psáno leta Páně tisícioh třístého devadesátého čtvrtého v pondělí na Potštátě, v den a svátek svatého apoštola Ondřeje, slavného mučedníka. (30. listopadu 1394).

Převzato z článku PhDr. Ivana Kršky „600 let privilegia markrabě Prokopa pro Potštát“.

Otištěno v časopise ODERSKÉ VRCHY, ročník IX./1994, číslo 1-2, strana 1-4.

Prokopova listina z Potštátu

- 1436** Ukončení husitských válek.
- 1437** Na Moravu vtrhlo 4000 polských kozáků, kteří velmi poplenili kraj potštátský. Jak bylo zacházeno se Spálovem, nám není známo.
- 1474** Uherský král Matyáš táhl se svým vojskem do Slezska. Tehdy asi zpustla dědina Heltínov a hrádek Sighart.
- 1494** Ulit pro Spálov zvon, zvaný později „Lutrián“, který byl až za I. světové války odebrán na válečné účely.

16. století

- 1523** Po tomto roce se začalo v našem kraji šířit učení německého mnicha Martina Luthera. Náboženské hnutí dr. Martina Luthera (1483-1546) pokračovalo v díle Husově. Jeho církev zavedla bohoslužbu v národním jazyku, obnovila kalich, zrušila kněžský celibát, zavrhl kult svatých, odmítla papeže jako hlavu církve atd. Učení se ujalo ve Spálově a v celém okolí.
- 1538** Oddělen spálovský statek od panství potštátského dědickým řízením. Po smrti Děřicha Podstatského z Prusinovic si jeho synové rozdělili majetek takto: syn Mladota si ponechal spálovský díl – Spálov, Luboměř a Kyžlířov. Václav zdědil díl potštátského zámku a vsi Rudoltice, Milovany, Zigartice, Boškov a pusté Heřmansko. Další části panství připadly třetímu synu Žibřidovi.

- 1547** Heltínov je pustý, až do znovuosídlení bylo jeho pozemků požíváno jako pastviska panských ovcí.
- 1560** Přibližně v této době vznikla ve Spálově farní škola.
- 1572** Mor v okolí horní Odry. V tomto roce připomíná se poprvé „Zástružný mlýn č. 122“ pod Švédskou skálou (dnes restaurace Švamlův mlýn), na němž tehdy hospodařil mlynář Matěj Šustek, předek dnes velmi rozvětveného rodu Šustků na Spálovsku.
- 1584** Zaveden gregoriánský kalendář místo dosavadního kalendáře juliánského. Po 6. lednu se hned psalo 17. ledna.
- 1585** V našem kraji opět morová epidemie.
- 1595** Letopočet na dveřích dřevěného „srúbku“ (sroubku) na gruntě č. 13. Byla to nejstarší datovaná dřevěná selská stavba na Spálovsku.

Srúbek z r. 1595

Spálov, grunt č. 13, došková střecha na srúku z r. 1595

17. století

- 1611** Spálovský statek koupila evangelička Kristina z Rogendorfu a Mollenburku od Bernarda Podstatského z Prusinovic za 31 000 zlatých. Touto „trhovou smlouvou“ z 12. října 1611 je Spálovsko definitivně odtrženo od Potštátu.
- 1618** Českým povstáním začala třicetiletá válka.
- 1619** Kristina z Rogendorfu pořídila do kostela sv. Jakuba novou křtitelnici „lutrijánku“, která se používá dodnes.
- 1620** 8. listopadu bitva na Bílé hoře u Prahy, které se zúčastnila na straně stavovské Kristina z Rog. (10 mužů a 2 koně), na vítězné straně císařské pozdější majitel panství plukovník Johann Gottfried Breiner. Spálovský zámek, kostel i dědina byly vydrancovány Poláky, kteří táhli na pomoc císařskému vojsku.
- 1621** Konfiskace spálovského statku. Téhož roku vpadl s vojskem na severovýchodní Moravu markrabě Jan Jiří Krnovský.
- 1624** V lednu vypukl hrůzný mor. V jediném roce zemřelo v Odrách 465 osob. Též na Spálovsku běsnila tato epidemie mezi poddanými. Dle farní kroniky vymřela na mor v roce 1667 sousední obec Liptáň, zachránilo se prý jen jedno děvče.

- 1626** Vpád Dánů do našeho kraje pod vedením hraběte Arnošta Mansfelda.
- 1627** Na mapě Moravy od J. A. Komenského je Spálov označen jako farní obec s tvrzí (zámkem). V tomto roce zahájen zdlouhavý proces o spálovské panství mezi potomky Kristiny z Rogen-dorfu.
- 1632** Ve Spálově zpustly grunty Tomanovský, Novákovský, Kohutovský a Rychlovský, v Luboměři Blahutovský.
- 1634** Po rekatolizaci byl ve Spálově ustanoven první katolický farář – Tobiáš Florantius.
- 1642** Do našeho kraje vpadli Švédové – velel Lennart Torstensson.
- 1647** Spálov musel odevzdat veliteli švédské posádky ve Fulneku R. Lahranovi dobytek, sůl a kožené napáječe pod pokutou 100 dukátů.
- 1648** Dne 24. října byl uzavřen ve vestfálských městech Münsteru a Osnabrücku mír, kterým byla ukončena třicetiletá válka, u nás zvaná „švédská“. Z té doby se zachovalo hojné lidové vypravo-vání, jakož i název „Švédská skaua“, která se vypíná nad stanicí Heřmánky a na níž se Spálovští ukrývali i se svým majetkem a dobytkem před Švédy.

Dnešní pohled na Švédskou skálu s altánem

- 1650** V létě opustila poslední švédská posádka Fulnek.
- 1650** Dne 16. března připadla polovina spálovského panství ženskému klášteru „Nebeská brána“ (Porta coeli, Himmelpforte) ve Vídni.
- 1662** Farní kniha uvádí nejstarší dochovaný údaj o počtu obyvatel ve Spálově a to 381 lidí v 64 bytech.
- 1667** První stížnosti a nepokoje poddaných na spálovském panství.
- 1671** Podle dominikální faze přiznal majitel spálovského panství Kašpar ze Schertzu tři doly, a to v Barnově, v Luboměři a ve Spálově. Spálovský důl byl poblíž úpatí v příkré stráni lesa nad Odrou mezi Spálovským mlýnem a Skálou P. Marie, v prostoru pod břidlicovým lomem „V pekle“.
- 1680** První selské bouře na Spálovsku.
- 1690** Okolo tohoto roku postavena palírna na hrázi dolního rybníka na místě zaniklých panských vodních lázní. Rybník byl zasypan r. 1717 a přeměněn na zelinářskou zahradu, nyní okrasný sad. Palírna zanikla k r. 1732 a budova zbořena 1866.

18. století

- 1705** Započato se stavbou a osídlováním Heltínova.
- 1719** 15. září Heltínov obdržel zakládací listinu od K. F. Schertze (proto názvy: Schertzdorf, Šercof, Šercovice).
- 1732** Přistaveno nárožní křídlo zámku. Původní tvrz dostala zcela novou podobu. Držitelem panství byl Rudolf Landelin z Fragsteinu a Nimbrodu (1730-1740).
- 1732 - 1734** Provedena přestavba farního kostela sv. Jakuba Staršího zhruba do dnešní podoby. Kostelní loď má plochý strop, od polygonálního kněžiště je oddělena širokým půlkruhovým obloukem. Zachovalou částí starého kostela je loď s hranolovou věží, gotické kněžiště s hřebínkovou síťovou klenbou a odstupňovanou podlahou. Památkově cenné vnitřní vybavení kostela: dřevěná kazatelna s barokními plastikami, cínová křtitelnice s letopočtem 1619, socha sv. Jana Evangelisty (viz foto vpravo) a socha sv. Jakuba (viz foto vlevo), obě vysoké asi 150 cm.

Patron kostela sv. Jakub Starší

- 1734** Postaven první domek na pravém okraji obce pod cestou, kde vznikla Kocanda.
- 1743** Přešlo spálovské panství na rod Závišů a trvalo 140 let, až do roku 1883. V roce 1883 prodal panství Mořic Záviš hraběti Dubskému, který jej koupil jako věno pro svou dceru provdanou za Filipa Kinského.
- 1743 – 1749** Čtvrtá a poslední selská vzpoura na Spálovsku. 7. února 1745 zemřel ve Velké Bystřici u Olomouce vůdce selského povstání Pavel Král, následkem týrání dozorců na olomouckých šancích.
- 1757** Spálov měl 91 poddanských domů, z toho 25 stavení bez komínů (kurloku). Sčítání domů s komíny sloužilo pro daň z komínů, zavedenou v r. 1667.
- 1764** Farář Antonín Chalupa dal opravit faru a zvýšit o jedno poschodí. Ke stavení dal přistavět domeček pro kaplana. Byla rovněž nově postavena přední část fary i s klenutými sklepy. Původní farní budova bylo dřevěné, přízemní stavení.
- 1771** Bylo zavedeno jednotné číslování domů. Spálov měl tehdy 119 domů (mimo zámku a tří samot), oproti 65 stavením v roce 1656.
- 1770 – 1772** Velká neúroda a hlad, které měly za následek, že bylo započato s pěstováním zemědělských plodin (brambor).
- 1788** Vydán císařský patent o povinném zřizování obecních sýpek. Ve Spálově byla obecní sýpka (srub) zřízena z chalupy č. 214, postavené pod farou v roce 1751.
- 1788** První zmínka o škole (domek č. 61) – dnes restaurace „U Stromu“.
- 1794** Dosáhl počet obyvatel Spálova 932 osob.

19. století

- 1827** Vystavěna nová škola č. 170 naproti faře (dnes zdravotní středisko).
- 1829** Přemístěna socha sv. Jana Nepomuckého na dnešní místo do středu tržiště „na place“, které vzniklo zasypáním rybníka (původně stála poblíž hráze rybníka u cesty do zámku).
- 1832** Spálov povýšen císařským dekretem na městys s právem dvou výročních trhů, udělených jmenovitě na sv. Jiří 24. 4. a sv. Šimona a Judy 21. 11. Pro tyto trhy bylo vytvořeno náměstí (plac) zasypáním horního rybníka.

- 1842** Přeměna zámku na reprezentační panské sídlo.
- 1845** Požár zámku se všemi hospodářskými budovami.
- 1850** První obecní volby ve Spálově, společné pro Spálov, Luboměř a Heltínov. V tomto roce měl Spálov 1581 obyvatel, nejvíce ve své historii.
Stavba silnice přes mlýnici k Odře, která nahradila starobydlou cestu vedoucí z Moravy přes Spálov do Slezska.
- 1864** Založena Kontribučenská záložna ve Spálově.
- 1866** Vystavěna fara v dnešní podobě na místě staré budovy.
- 1866** Vystavěna patrová budova č. 62, dnes ÚM na místě zbořeného někdejší palírný z r. 1690. Původně hostinec, od r. 1692 sídlo samosprávy.
- 1866** První zmínka o spálovské muzikantské „bandě“. Prvním kapelníkem byl pověstný Mach.
- 1869** Slavností zahájení činnosti poštovního úřadu se konalo 16. června. Iniciátorem zřízení poštovního úřadu a prvním poštmistrem byl nadučitel Eduard Scheich. Prvním sídlem úřadu se stala stará škola na č. 170 (dnes zdravotní středisko).
- 1870** Spálov měl 214 domků, z toho 39 selských, 31 chalupnických a 144 domkářských.
- 1870** Zrušena pod farou na č. 55 „stupárňa“ s vodním pohonem na tlučení kaše. Zbytky zařízení odvezeny po zrušení ve Vítkově do Slezského muzea v Opavě.
- 1874** Vystavěna nová škola na č. 57, ve které se vyučovalo do šk. r. 1952/53, tj. 78 roků. Od roku 1956 slouží jako mateřská škola.
- 1884** Zrušen starý hřbitov u kostela a postaveno nové (dnešní) pohřebiště.
- 1885** Spálovské panství koupil Viktor rytíř Bauer, brněnský továrník (cukrovar aj.)
- 1885** Zřízena četnická stanice na naléhání obecního představenstva Spálova k účinnější ochraně bezpečnosti a pořádku v obci.
- 1885** Založen spolek živnostníků. Byl to první spolek, založený pro Spálov a Luboměř. Do tohoto roku byly zde dva cechy, tvrdý a měkký (označení podle zpracovávaného materiálů).

- 1891** Vznikl hospodářský spolek s názvem „Hospodářský spolek pro Spálov a okolí“, jako součást volného sdružení českých hospodářských spolků Kravařska.
- 1896** Založen ve Spálově sbor dobrovolných hasičů, hlavním organizátorem byl Emilian Řezáč, nadučitel ve Spálově.
- 1899** První ochotnické divadlo, veselohru „Zlý duch Lumpaci-vagabundus“ sehráli první spálovští ochotníci uprostřed sálu „U Židů“ č. 62, protože ještě nebylo jeviště.

20. století

- 1901** Založen Spořitelni a záloženský spolek (Raiffeisenka).
- 1901** Vyhořel spálovský mlýn č. 123.
- 1905** Provedena stavba okresní silnice do Jakubčovic údolím spál. Suché.
- 1905-1906** Učitel V. Ševčík vydával v Luboměři kalendář „Rodina a škola“.
- 1907** Snaha Spálova s iniciativou V. Ševčíka o zřízení české měšťanské školy.
- 1910** Německý spolek Schulverein chtěl v obci postavit německou školu. Koupil k tomuto účelu pozemek, dnes zde stojí sokolovna.
- 1910** V. Ševčík založil spolek Národní jednota – zásluhou NJ ve Spálově otevřena první mateřská škola.
- 1911** První osobní automobil ve Spálově měla zámecká rodina Bauerů.
- 1914-1918** 1. světová válka – 49 obětí Spálov, 30 obětí Luboměř, 13 legionářů.
- 1914** Počátkem světové války zaniklo nošení starých spálovských krojů.
- 1918** Na počest vzniku Československé republiky (28. 10.) uspořádán lampionový průvod.
- 1920** Založení TJ Sokol.
- 1923** První nákladní automobil měl Lad. Demel, č. 3.
- 1924** Zakoupeny tři nové zvony, zabaveny za 2. světové války.
- 1926** První rozhlasový radiopřijímač si koupil MUDr. L. Vožický.
- 1927** Zřízeno první němé kino „Moravia“.

1928 Zahájena autobusová doprava Spálov – Hranice, firma F. a O. Šustek, Spálov.

Autobus p. Alberta Šustka. Karoserii ze dřeva potaženou koženkou udělal jeho otec František Šustek.

1928 Postaven pomník padlých ve světové válce.

1930 Postaven obecní činžák č. 260 (chudobinec na Tomanovsku).

1933 Dokončení stavby sokolovny.

1936 V obci zaveden elektrický proud vybudováním vedení z Heřmáněk.

1938 Spálov od 6. října součástí Sudetenlandu.

1939-1940 Zahájena stávka matek dětí 1. třídy obecné školy proti zavedení německého vyučování.

1944 Spálov bombardován americkými letci. Pumy spadly na pole mezi Spálovem a Luboměří.

1945 Konfiskace velkostatku, posledním držitelem panství byl Dr. Moritz Bauer-Chlumecký.

Dne 7. května osvobozen Spálov Rudou armádou.

Zřízena měšťanská škola dne 14. 5. v budově zámku.

1947 Poslední spálovský jarmark.

1948 Představitelé Spálova zasílají 25. 2. telegram vyjadřující podporu prezidentu E. Benešovi.

1948 Postaven pomník selským rebelům na Spálovsku.

1948-1950 Oderské hory, časopis žákovských organizací škol Spálovska vydávali J. Dohnal a F. Šustek

- 1949** Zřízeno kino Stráž v sále hostince U Šustků č. 121, ukončení provozu v dubnu 2007.
- 1949** Přiděleny pozemky oprávněným uchazečům z velkostatku ve Spálově.
- 1949** Vznik komunálního podniku na Kocandě, dřevovýroba.
50. léta „Socializace“ obchodu, řemeslníků, živnostníků, procesy s „vlastizrádcí a třídními nepřáteli“.
- 1956** Otevřena mateřská škola v budově č. 57.
- 1957** Vznik JZD ve Spálově.
- 1961** Pobočka Základní umělecké školy Odry ve Spálově.
- 1968-1972** Oderské vrchy, vlastivědný zpravodaj vydávali František Šustek a Antonín Brňák
- 1976** Postavena tělocvična pro potřeby základní školy.
- 1991** Po Sametové revoluci opět začal vycházet vlastivědný zpravodaj Spálovska a okolí **Oderské vrchy**, který řídil František Šustek s redakčním kruhem
- 1992** Konec JZD, vznik Zemědělské a. s.
- 1995** Rekonstrukce zámeckého parku.
- 1999** Vlastivědný zpravodaj Oderské vrchy - změna členů redakce, periodikum řídí Mgr. Jaroslava Šustková

21. století

- 2002** Vydání knihy o Spálově, autor ing. Antonín Ondřej.
- 2005** Na budově základní školy byla umístěna pamětní deska vlastivědnému pracovníku a řediteli školy panu Františku Šustkovi u příležitosti oslav 60. výročí školy (dar Vlastivědného kroužku ve Spálově).
- 2006** Spálov městysem.
- 2007** Dětské hřiště v areálu zámecké zahrady (tzv. panské).
- 2008 – 2010** Rekonstrukce sokolovny, fa První KEY – STAV, a. s., 24 725 474 Kč.
- 2009** Spálov Vesnicí roku MSK. V kostele sv. Jakuba Staršího provedena montáž nových barevných vitráží v oknech kněžiště. Na budově základní školy zahájena rekonstrukce výměnou

starých oken za nová eurookna s komorovými skly v přízemí a v 1. poschodí.

2010 Dokončení rekonstrukce sokolovny. Otevření dětského hřiště na Panské zahradě.

Oprava sochy Panny Marie Růžencové na hrázi

Výměna oken a vstupních dveří v budově ZŠ II. etapa

2011 Výměna oken v bytových domech č.p. 284, 290, 292, 54

Pořízení nového územního plánu obce

2012 Slavnostní otevření Balerova větráku. Regenerace BROWN-FIELDS – odstranění hospodářské budovy zámku.

Rekonstrukce místních komunikací - dolní konec, Tomanovsko a Mlýnice

Rekonstrukce tělocvičny ZŠ - výměna oken a vstupních dveří

2013 Rekonstrukce čekárny na dolním konci

Oprava hrobu Závašů a hrobu Vilibalda Ševčíka

Městys Spálov má 892 obyvatel

Ukončena rekonstrukce kanalizace v obci. Příprava pozemků pro individuální výstavbu rodinných domů.

V letošním roce, ve dnech 25. – 27. července, oslaví městys Spálov 620 let od první datované zprávy (1394 – 2014). Na den sv. apoštola Ondřeje 30. listopadu 1394 vydal moravský markrabě Prokop městu Potštátu privilegium, kterým mu udělil městské právo olomoucké a přikázal, aby právem potštátským se řídili obyvatelé okolních vsí, patřících tehdy jako Spálov k panství. Ze všech 12 obcí, které jsou jmenovány v privilegiu, téměř polovina zanikla po odsunu německého obyvatelstva v roce 1946, a poté v důsledku jejich zabrání do vojenského prostoru Libava. Mimo vojenský prostor zůstaly jen obce: Potštát, Spálov, Luboměř, Heltínov, Lipná, Heřmánky, Kovářov a Kyžlířov.

Všechny věrné čtenáře Oderských vrchů zveme na oslavy **620 let městyse Spálova**.

Domnělá rituální vražda křesťanské dívky Rosiny Kayserové židem Josefem Rafaelem ve Spálově 10. 1. 1687

Seznam osob ze spisů o domnělé rituální vraždě Rosiny Kayserové

- 1) Rosina Kayserová z Potirsdorfu /Petersdorfu/ u Vídně, narozená v r. 1669, pocházející z Lensdorfu u Mistelbachu v Rakousku, otec Jan Kayser, sekáč.
- 2) Majitel spálovského panství Karel Ferdinand, svobodný pán Schertz /majitelem 1686 – 1723/ zemřel 17. 10. 1723 ve Spálově, kde je pochován v hrobce farního kostela sv. Jakuba Většího. Byl zakladatelem obce Schertzdorfu na místě Heltínova, zpustlého v uherských válkách za Matyáše Korvína, kde bylo započato s osídlováním r. 1705 a 15. září 1719 obdržela ves zakládací listinu. Názvy po zakladateli se však neudržely /Schertzdorf, Šercov, Šercovice/ a ujal se zase původní název Heltínov. Ve spisech je též zmínka o paní Brigitě Rosalii Schertz.
- 3) Matias Sonntag, donašeč, zdržoval se v Moravské Ostravě.
- 4) Jiří Fridrich Schirl, římsko-císařský rada a královský komorní prokurátor v Markrabství moravském v Brně.
- 5) Žid Josef Rafael, domnělý vrah pohřešované Rosiny Kayserové, nar. 1661 nebo 1662, původem z Hranic, nájemce lihopalny ve Spálově.
- 6) Jeho pomocník Joachim z Polska u Přemyšlu, narozený kolem r. 1664.
- 7) František hrabě Magni, římsko-císařský rada a hejtman olomouckého kraje, přerovské a bruntálské čtvrti v Přestavkách /u Přerova/.
- 8) Jakub Strasser, velitel stráže z Olomouce.
- 9) Žid Lewel Markus z Hranic.
- 10) Žid Jisef Baruch /Baroš/ z Oder.
- 11) Jiří Gottfried von Swetlík, hejtman ve Spálově.
- 12) Jan Jiří Heert, hejtman hranického panství.
- 13) František Karel Libštejnský z Kolovrat, zemský hejtman v Brně.
- 14) Jan Jiří Leopold Grosser, oderský hejtman.
- 15) Václav Vladař z Kaménky u Oder, tzv. „Hupas“, manželka Kateřina.

- 16) Řehoř Tropper, soukeník z Oder / a jeho žena/.
- 17) Martin Winkler z Heřmanic /Gr. Hermsdorf/ u Oder.
- 18) sedlák Liender v Šumvaldě /Schönwald, nyní Podlesí/ u Budišova nad Budišovkou.
- 19) Martin Balzer /Belzer Merten/, kulhavý voják Taaffského regimentu, na kvartýru ve Spálově, nápadník Rosiny.
- 20) Baltzer /Baltazar/Auhinger, druhý voják Taaffského regimentu, vojenské dítě ve Slezsku, ženatý.
- 21) Matyáš Jan Reichel, radní města Olomouce.
- 22) Ferdinand Jakub Bischof, radní města Olomouce.
- 23) Martin Král, fojt ze Spálova /přes 60 let starý/ a „fojtka“, jeho manželka.
- 24) Pavel Radečka, mladší přísežný ze Spálova /kolem 60 let/.
- 25) Martin Král, starší přísežný ze Spálova /kolem 34 let/.
- 26) Mates Walenta ze Spálova /přes 50 let/.
- 27) Jiří Füssel /Nožička/ ze Spálova /přes 30 let/.
- 28) Ondřej Klein z Barnova /okolo 40 let/.
- 29) Martin Jackl, hajný z Barnova /kolem 30 let/.

Obec Barnov po vysídlení Němců v r. 1946 a po zabrání vojenského prostoru Libavá úplně zpusťla a již neexistuje. Její nové jméno je Olověná.

Hlavními osobami příběhu jsou:

- a) 18letá křesťanská dívka Rosina Kayserová
- b) kulhavý voják Taaffského regimentu Martin Balzer
- c) Žid Josef Rafael, domnělý vrah, nájemce lihopalny ve Spálově, 26letý.

Poznámka

Je zajímavé, že přestože od vyšetřování této domnělé rituální vraždy křesťanské dívky Židem uplynulo již bezmála 300 let, podnes se ve Spálově udržela pověra, že Židé potřebují ke svým náboženským úkonům křesťanskou krev a že byla kdysi křesťanka ve Spálově takto utracena. Že se vyšetřováním dokázalo, že se případ nezakládá na pravdě, to již lidová tradice nezachytíla. Přesto je pozoruhodné, že lidová tradice tak dlouho se drží a nalezením spisů o případu se to jen potvrdilo, jak dlouho některé věci zůstávají v povědomí generací. Na místě někdejší lihopalny a později hostince a obchodu /nyní budova MNV – ÚM/ se vystřídalo několik židovských rodin až do doby okupace. Poslední

Židovka z tohoto domu Elvíra Adlerová, provdaná Hajchlová, zahynula v koncentračním táboře Osvětimi- Březinkách. Jako malý chlapec si pamatuji, že mne, když jsme šli kolem, strašili, že to je „židárna“ a že Židi chytají křesťany a zabíjejí je pro jejich krev. Dosti dlouho jsem se bál jít okolo „židárny“ ve Spálově č. 62.

Spálov 11. 8. 1969 František Šustek

Poznámky a výpisky z archivního materiálu o domnělé rituální vraždě ve Spálově 1687

Antonín Brňák, Spálov

Je jisté, že hospodářským úpadem nastává také i duchovní a mravní úpadek. Důkazem je nám doba po třicetileté válce. Tehdy následkem hospodářských nesnází byl lid ve zdejších kraji na nízkém stavu kultury, proto bujelo duchovní neuvědomění, takže pověry, kterým se dnes smějeme, měly k duši lidu bez překážek otevřený přístup. Neštěstím bylo, že se poverám nejen věřilo, ale že i se na jejich základě konaly popravy lidí, zvláště v tzv. čarodějnických procesech. Tak např. na Frývaldovsku v letech 1650-1690 bylo popraveno, upáleno a rozsekáno několik set lidí, jak mužů a žen, ale k politování také mnoho desítek dětí, a to i nemluvňat.

Jednou takovou nesmyslnou pověrou, která se udržela až skoro do dnešních dnů, byla pověra, že Židé potřebují krev křesťanů k židovským bohoslužbám. Jeden z posledních známých případů tohoto druhu byl případ Hilsnerův z konce 19. století na Humpolecku. Tehdy se na obhajobu domnělého vraha postavil také pozdější náš první prezident Tomáš G. Masaryk.

Také spálovský případ domnělé vraždy křesťanky mohl skončit justičním omylem a odsouzením Žida, zaměstnaného pálením kořalky při spálovském pivovaru v zámku, kdyby tomu svým správným postojem nezabránilo několik uvědomělých lidí, kteří pomohli případ vyšetřit a uvést na pravou míru.

/Opisy listin a protokolů v českém překladu z němčiny/

Vysoce urozenému a statečnému rytíři, panu Jiřímu Fridrichu Schirl/ovi/, římsko-císařskému radovi a královskému komornímu prokurátorovi v Markrabství moravském v Brně.

Vysoce urozený a statečný rytíři! Při přísouzení mých poslušných služeb Jejich Milosti, nemohu zatajiti, že jeden Žid, který má

pronajmutou palírnu a dobytek od panství spálovského od tit. pána ze Schertzů, v zámku jednu čistou dívku jménem Rosina z Potirsdorfu /Petersdorfu/ za Vídní dne 10. t. měsíce /10. ledna 1687/ v noci zamordoval, kteráž Rosina při obležení Vídně u Potirsdorfu byla od Turků zajata a zdržovala se skryta až do dobytí tábora a po dobytí tábora se seznámila s dvěma ženami vojáků a společně s nimi a jejich manžely se dala na cestu do světa. Před časem se zdržovali u Šumvaldu /nyní Podlesí/ u Budišova, potom když k svým silám přišla, službu si hledala a paní Schertzová ve Spálově si ji do služby vzala, u té paní zůstala 14 dní, poněvadž s kuchařkou nemohla vyběti, samou Rosinu paní z její služby vykázala a ona se mezitím u jednoho Žida zdržovala, ale lidé jinak chtěli ji vzíti do služby, Žid ale nechtěl od ní upustiti, ale jí křesťance službu u sebe opatřil. Že on vraždu opravdu provedl, je mnoho dostatečných důkazů;

Za 1. Jsou svědkové, kteří slyšeli, jak křičela, když ji mordoval.

Za 2. Jsou svědkové, kteří viděli, jak týž den brousil velký nůž.

Za 3. Jak ji chtěl zamordovati, tak jiného služebného křesťana z domu palírny vyhodil /vykázal/ a jak se tentýž člověk za hodinu vrátil do světnice, tu byla již Rosina odpravena.

Za 4. K fojtovi ve Spálově po provedené vraždě v noci poslal za 9 kr. octu k naložení /konzervování/ těla, když dříve nikdy jej nepotřeboval /a nekupoval/.

Za 5. Dne 11. t. m. brzy za svítání, když ho nikdo neviděl, odvezl sám tělo zabalené v slámě a plátnu do Hranic, k saním nikoho z křesťanů nepustil.

Za 6. Sáně, na kterých tělo do Hranic vezl, byly zakrváceny.

Za 7. Šatstvo nebožky Rosiny se nachází u toho Žida.

Nebožka Rosina, jejíž smrt na vědomost můžeme vzít, nikoho /z příbuzných/ nemá a její přítelkyně, obě ženy vojáků, nechtějí s touto věcí nic mít. Žid to podle všeho zdání tak navlékl a je podivné, že má to býti zamlčeno /utlumeno/. Já však z křesťanské lásky Jejich Milosti, poněvadž tyto věci jejich slavnému úřadu náleží, poslušně oznamuji, by tím také ta věc se spěšně provedla, poslušně prosím, budu již očekávati od Jejich Milosti v této věci rozkaz. V poslušnosti sebe odkazuji a zůstávám

Jejich Milosti poslušný

Matias Sonntag

Dáno na Potštátě dne 28. ledna 1687. Presentováno 3. února 1687 večer od pošty.

Královský prokurátor Jiří Fridrich Schirl toto Sonntagovo obvinění Žida Josefa Rafaela zaslal spolu se svým úředním doprovodným dopisem na zemský tribunál v Brně 4. února 1687.

Milostiví a velectění pánové. Zde přiložený původní dopis dobře známého Matiasa Sonntaga, datovaný v Potštátě dne 28. ledna ukazuje mnohými důkazy, že vinopalník a palník kořalky pána ze Schertzu, Žid ze Spálova /snad aby k jejich pověře potřebnou křesťanskou krev nachytl/ z tureckého zajetí vysvobozenou křesťanku Rosinu jmenovanou, z Petersdorfu v Rakousku rozenou, v noční době zabil a do Hranic zavlékl, bezpochyby s mnoha spřeženci ji tam zahrabati. Poněvadž jest pochyba, že ve Spálově je dostatečné hrdelní právo nebo po ruce dostatečný žalář, je mou povinností upozornit na tento ohavný skutek a jej tímto přednésti veleslavnému královskému úřadu, aby jim samým k rozhodnutí dal, zda by lidé krajského hejtmana bez mých útrat a starostí provedli úředně /z úřední moci/ inkvizici /vyšetřování/ a odvezení původce do nejbližšího královského města.

Jejich veleslavného královského úřadu poslušný

Jiří Fridrich Schirl

4. února 1687 vydal zemský tribunál rozkaz na základě dopisu prokurátora Schirla krajskému hejtmanu olomouckého kraje přerovské a bruntálské čtvrti, aby bez prodlení dal Žida ve Spálově zatknout a jej dal bezpečným a zajištěným doprovodem odvésti do olomouckého městského žaláře, aby s ním bylo provedeno soudní vyšetřování. Šaty zavražděné a zakrvácené sáně, na kterých vezl tělo do Hranic, měl krajský hejtman dáti co možno v tajnosti zabaviti a jako corpus delicti přivézt na magistrát do Olomouce. Zatčení se mělo provést v tajnosti.

15. února 1687 referuje krajský hejtman přerovského kraje František hrabě Magni o událostech při zatčení Žida ve Spálově. Tribunál nařídil krajskému hejtmanovi, aby osobně provedl zatčení, ale pro podezření, že lidé ve Spálově znají krajského hejtmana a jeho lidi osobně a snad i o vraždě vědí a Žid upozorněn snad i uprchne, upustil krajský hejtman od toho plánu a za dobrý našel nápad, aby olomoucký hejtman nařídil strážnému jménem Jakub Strasser a dalším třem osobám v přestrojení vydávali se za verbíře, kteří jsou na cestě do Opavy, a aby provedli rozkaz. Aby také k dobrému konci došli, dal jsem jim od p. Busse dva stříbrné řetízky a jednu postříbřenou sklenici, by oni při prodeji toho stříbra se mohli tam déle zdržovati a toho pravého Žida, je-li jich tam více, vypátrati a rozkaz provést.

Tak 10. toho měsíce jmenovaný vachmistr-lajtnant /strážní poručík/ odtud /z Olomouce/ odjel a v dědině Lindavě (dnešní Lipná) patřící na Potštátsko vešel do hostince, kde jednu ženu vojáka natrefil, která jak on se jí otázel, od kterého regimentu je a zda také tady jsou na ležení, dala odpověď, že je od sasko-lauenburského regimentu, není však zde na ležení, nýbrž přichází přímo ze Spálova, kde Žid její přítelkyni sprovodil ze světa. Na to se jí tázal, zda jí pak žádné vyřízení kvůli tomu nebylo provedeno, dala pouze odpověď: ne! Předně u tamějšího Žida vinopalníka leželi dva jezdcí lenoši /?/ taaffského regimentu, kteří říkají, že viděli Rosinu ráno o 9. hodině ze světnice vyjít ven.

Po těchto obdržených zprávách dal se na další cestu do Spálova a jel ihned k místnímu fojtovi. Na to, když byly velké mrazy, tázal se on okolo kořalky, tu dostal odpověď, že Žid ze zámku má jí dostatek. Tím on započal úmluvu, jak jsme spolu stanovili a poslal jednoho ze svých podřízených do zámku k Židovi s jmenovanou stříbrnou sklenicí /džbánek/ pro kořalku /pálenku/. On se poslaného tázal, co je on zač, komu on náleží a co také žádá, na to ten poslaný o pálenku žádal a svého poručíka jmenoval, tu byl on od Žida tázán, zda nemá nic od Turků. – Vítězství m nad Turky u Vídně v r. 1683 obohatilo se množství vojáků a důstojníků ve vyplněném tureckém táboře. Ještě mnoho let později kupovali Židé cenné věci od vojáků, ukořistěné v té době. Že by něco koupil. Vyslanec pověděl, že nemá nic u sebe, ale jeho poručík bude něco mít od stříbra u sebe. V případě bude-li chtít něco koupit, ať přijde na fojtsství, což se také hned na to stalo a jmenovaný Žid na fojtsství nebo hospodářství přišel. Tu s ním kup na dva stříbrné řetízky dělal, chvíli s ním smlouval a zatím vachmistr-lajtnant podle mého vydaného vyličení jak Žid vypadá /pozoroval/ a když zjistil, že je to pravý, poslal úřední rozkaz, který měl od mne, k místnímu správci, fojtovi, purkmistrovi a přísedním, jedním z lidí do zámku. Mezitím se provedl prodej stříbrného džbánu. Jak počal Žid počítati peníze, počal míti podezření /předtuchu/ a chtěl jíti domů, ale lidé hned dveře uzavřeli a provazy uvázali. Sáně, které ještě byly zakrváceny, také sem byly vzaty. Šaty byly již prodány, žádný neví kam. Poněvadž Matěj Sonntag ve svém dopisu žádné svědky jménem neudává, které bych vyslechnouti mohl, tak se žádný výslech neprováděl.

Jinak musím z nutnosti prohlásit a upozornit, když vachmistr-lajtnant toho Žida vinopalníka zatýkal, tu k němu přiběhla spálovská fojtká a říkala, že má také toho Žida v modrém kabátci svázati, že ten měl tu vraždu spáchat. Když se fojtky dotazoval, odkud má tu zprávu, dala v odpověď, že nic neví, pouze to slyšela a slovo vzala zpět. Jako sladké vnadidlo toho Žida v modrém kabátci jsme také s sebou vzali.

Z peněz utržených za stříbro bylo proti potvrzení zapláceno třem obcím zúčastněným zatýkání a formanovi za cestu s vězni do Olomouce.

Bylo by nejvýše potřebno, by se v té věci na kloub přišlo, aby Matěj Sonntag uvedl svědky jmény.

Dále se krajský hejtman Magni dotazoval, kdo ponese náklad za vydržování obou vězňů.

Královský úřad zemského hejtmána v Brně odpovídá 18. února 1687 na relaci hraběte Magniho. Nařizuje vyšetření ženy vojáka, se kterou se lajtnant setkal v Lindavě, dále žádá výpovědi dvou vojáků z Taaffského regimentu, kteří leželi u Žida ve Spálově, zjistiti, kde se nachází prodané šatstvo zavražděné. Náklad vydržování vězňů má se hraditi z peněz /získaných/ koupí stříbrných klenotů a budou-li věžňové dále drženi, bude sáhnuto na ostatní židovský majetek.

Zde svědčí Lewel Markus, Žid z Hranic a Josef N. N. /Baruch/ - nájemce – Žid z Oder, že ona žena Rosina, která před krátkou dobou u zdejšího nájemce, Žida Josefa Rafaela zmizela, opět byla nalezena a osobně se před našima očima představila. Shledal jsem já, ku konci podepsaný, pravou pravdu a dluh splatiti jim Židům tím pravým vysvědčením, které dokonalým právem má býti v každém místě, kde toho zapotřebí. Na svědomí toho jsem se podepsal a mou šlechtickou pečeť přitiskl. Stalo se na zámku spálovskému dne 27. února 1687.

L.S.

Jiří Gottfried von Swetlík, hejtman

/Georg Gottfried von Swetlik, Hauptmann/.

Také hejtman hranického panství Jan Jiří Heert 1. března upozorňuje krajského hejtmána Magniho na neopodstatněné obvinění a uvěznění Žida, který byl knížecím poddaným z Hranic. Zmiňuje se též, že táž /pohřešovaná/ osoba byla nalezena v Odrách a dostavila se do Spálova, kde bylo všeobecné pozdvižení kvůli této vraždě. Aby tomu Židovi bylo dáno zadostiučinění a křivda odčiněna, žádal hranický hejtman hraběte Magniho o propuštění z vězení.

Den na to oznamuje krajský hejtman Magni zemskému hejtmanu Františku Karlovi Libštejnskému z Kolovrat do Brna o justičním omylu a přiložil i dopis a žádost hranického úředníka o Židovo propuštění. Hrabě Magni však nebyl o nevině vinopalníka přesvědčen. Vysvítá to z jeho dopisu. „S prosbou chtěl jsem toho žida hned propustiti z vězení, ale nechci to udělati bez vědomí Jejich excelence a bez nařízení královského úřadu. Taktéž je otázka, jestli je tatáž osoba – nebo jiná, co se dostavila. Snad něco ti Židé za peníze vydírali – vysvědčení /o nevině spálovského souvěrce/.“

Nakonec prosil zemský úřad o radu v té věci.

Poplach mezi Brnem a Olomoucí. Oba hejtmanové přikládali vinu zemskému prokurátorovi Schirlovi. Ten však, jak povrchní člověk, odpovídá zemskému tribunálu, že se v takové věci před veřejností dá nevinnému satisfakce, jak se to stává v soudnictví nebo na veřejnosti, když se zjistí nevinnost žalovaného.

Jako od spálovského hejtmana žádal hranický Žid Lewel Markus vysvědčení, že Rosina byla nalezena živá, tak také od oderského hejtmana Jana Jiřího Leopolda Grossera žádal 7. března taktéž úřední vysvědčení o této věci. Přivedl před hejtmana osoby, u nichž se Rosina po útěku ze Spálova zdržovala a žádal, by úředně stvrdil výpovědi převedených lidí o pobytu Rosiny. Tak Václav Vladař z Kaménky vypovídal, že k němu přišla ona dívka jménem Rosina v pouhém kabátě a kazajce a modrou zástěru /měla/ ovinutou kolem hlavy v soboru dne 11. ledna a prosila o nocleh a říkala, že předtím nocovala ve Vítkově. Tato dívka u něho zůstala po dobu 5 a půl týdne až do 19. února do středy, v kterýž den se rozloučila a říkala, že jde do Oder, jestli tam najde příležitost k práci, že tam zůstane. Nato odešla. Také Řehoř Tropper z Oder a jeho žena, u nichž se Rosina zdržovala, vypovíдали, že ona dívka přijela 20. února se služebnou dívkou otce/patrně paní Tropperové/Martina Winklera z Heřmanic bez kožichu, pouze v kabátě a kazajce a chtěla se přiučit předení. U soukeníka Troppera zůstala do 27. února, kdy si ji zavolal tamější Žid Jisef Baruch k sobě a den na to 28. února ji odvezli do Spálova, kde všichni tři /ona, Žid a spálovský hejtman/ právně stvrdili nalezení zmizelé. /Pozn. Vysvědčení spálovského hejtmana bylo dáno 27. února, takže údaje Řehoře Troppera o odchodu Rosiny z Oder možno posunouti o den zpět./

6. března 1687 nařídil zemský tribunál krajskému hejtmanovi Magnimu, aby nalezenou Rosinu dal předvésti do Olomouce a vyslýchat, kde se zdržovala, neboť z jejich úředních místností se jim zdálo, že není možné, aby ona nezmrzla, když od Žida zmizela bez šatů, skoro nahá. Dále ku vyjasnění případu měl krajský hejtman předvolati důvěryhodné lidi ze Spálova, aby on stvrdili, že nalezená osoba je táž, za kterou se vydává. Také když bude Rosina v Olomouci, nenechat žádného Žida k ní přiblížiti nebo pustiti. Měl také navázati styk s Matějem Sonntagem, který se měl zdržovati v Moravské Ostravě, aby mu uvedl jmény svědky, o nichž se mluví v jeho udání, ale že se tento donašeč nacházel v Brně a také v té věci zaslal /patrně 6. března/ odpověď. Jeho dopis však se ve sbírce nenachází.

10. března zasahuje do toho také spálovský pán Ferdinand ze Schertzů vlastnoručním dopisem, zaslaným krajskému hetmanu Ferdinandu Magnimu do Přestavlk.

Jejich vysoká hraběcí Milosti. Přednáším poslušně za potřebné, že mladá ženšтина jménem Rosina, kterou měl můj spálovský uvězněný Žid /života/ zbaviti, se opět našla. Proto z lásky k nevině toho ubohého Žida ho prosebně odporučím Jejich ochraně. Také jejich vysoké hraběcí Milosti poslušně přednáším, že ten vyslaný olomoucký vachmistr se opovážil vzít, ne však sám, tomu Židovi také 30 zl. jeho vlastních peněz, na které zde on má právní nároky, to nechávám na rozhodnutí Jejich hraběcí Milosti.

Schertz šel za věcí do důsledků, na vlastní podnět psal městské radě do Budišova, aby vypátrali ženy vojáků, které měly vědět o vraždě. Také krajský hetman Magni dne 12. března psal do Budišova, aby vypátrali obě ženy vojáků a přivezli je do Olomouce k vyšetřování. V odpovědi městská rada a purkmistr z Budišova uvádí, že po obdržení rozkazu pověřili dvě hodnověrné osoby, aby v Šumvaldě za pomoci tamějšího obecního práva provedli vyšetřování /inkvisici/ u tamějšího sedláka Liendora, kde se měly jmenované ženy vojáků zdržovati. Podle prohlášení sedláka byly ženy již třetí týden pryč odcestovány do Olomouce a dalších zpráv nebylo možno nikde dosáhnouti.

Krajský hejtman poslal 17. března oba předešlé dopisy /Schertze i městské rady v Budišově/ s vlastní relací zemskému hejtmanství do Brna. Sděluje mu, že musel věc již důkladně prošetřit, že Rosina byla přivezena do Olomouce a že také jsou v Olomouci ze Spálova fojt, 2 přísežní a 2 starší obce. V záležitosti těch žen vojáků dal rozkaz olomouckému magistrátu, aby je vyhledali.

17. března podal městskému magistrátu v Olomouci prosbu o propuštění uvězněný Žid Josef Rafael. Ve své prosbě uvádí, že byl bez nejmenší viny do Olomouce zavléčen a uvězněn, nepřipuštěn k nutné rozmluvě s nikým ze známých nebo z křesťanů. Po celých 5 týdnů je tam držen, nic teplého nedostal jísti, že po zaplacení nákladů za vězení přijde úplně na mizinu. Prosil, aby aspoň jeho ženu s dětmi /bylo jich 7/ vzali pod ochranu.

Propuštění uvězněného nebylo v moci magistrátu, proto úředním postupem zaslal magistrát prosbu uvězněného Žida krajskému hejtmanovi dne 17. března. Magistrát města se v dopise zmiňuje, že královský státní zástupce nechce nic dalšího v této věci vzíti, proto další vyšetřování a zkoušky budou u městského práva. Vyšetření prokázání totožnosti Rosiny bylo 15. března.

3. dubna 1687 sděluje olomoucký magistrát krajskému hejtmanovi příchod spálovských poddaných, které po složené přísaze podrobili výslechu, jímž se měla zjistit totožnost Rosiny. Magistrát přiložil opis výslechu a prosil, aby je zaslal na příslušná místa, aby jednou ta věc přišla ku konci.

Krajský hejtman 7. dubna posílá všechny vyšetřovací protokoly, prosbu Žida Josefa Rafaela, na zemský tribunál I a tento konečně vydal dekret 11. dubna 1687 na krajského hetmana, aby propustil oba Židy i Rosinu ze žaláře, vrátil zabavený majetek a dal soudní zadostiučinění. O propuštění a provedení měl krajský hejtman podati zprávu jak královskému státnímu zástupci, tak také zemskému tribunálu.

14. března 1687 se dostavili o 9 hodině ráno před městský rychtářský úřad oba vojáci, kteří bydleli u Žida ve Spálově.

Balzer Martin, 30 let starý, svobodný, katolického vyznání, v Taafském regimentu voják, ve Spálově na kvartýru leželi, potvrzuje, že ta Rosina, s níž se často u Žida ve Spálově škádlil, že se s ní ožení a chtěla s ním jít do jeho bytu, ztratila se před polednem v pátek kolem 9. hodiny, 8 nebo 10 dní se zdržovala u milostpaní /tj. u paní Schertzové, manželky spálovského pána/.

Baltzer Auhinger, vojenské dítě ze Slezska, neví kdy a kde narozen, starý 33 let, má ženu, může na své svědomí odpřisáhnout, že Rosina je tou pravou dívkou, pro kterou Žid Josef Rafael je obviněn a s kterou jeho kamarád tropil žerty.

Výslech Rosiny

Roku 1687 dne 15. března byla na rozkaz vysoceurozeného pána Ferdinanda hraběte z Magni, řím.- císařského rady a hejtmana olomouckého kraje, přerovské a bruntálské čtvrti v Markrabství moravském, před městským právem královského města Olomouce v přítomnosti pana Matisse Jana Reichela a pana Ferdinanda Jakuba Bischofa, obou radních, potom jmenovaná Rosina soudně vyslýchána a na předložené otázky vypovídala, jak následuje:

1. Jak se jmenuješ, jak jsi stará, kde jsi narozena, kterého náboženství a jak se jmenoval tvůj otec?

Mé jméno je Rosina, 18 let stará, z Lensdorfu 1 míli cesty od Mistelbachu v Rakousku narozená, katolického vyznání, můj otec tam byl sekáčem /Hauer/ a jmenoval se Jan Kayser, však mně zemřel taktéž jako matka, když jsem měla okolo půl roku.

2. Kdy a s kým jsi na Moravu a do Spálova přišla?

Přišla jsem na Moravu úplně sama, v Barnově půl míle od Spálova jsem se před Vánoci zdržovala po 14 dní, ale před Novým rokem milostivý pán /Schertz/ byl na štvanci /honu, auf der Rötzt/, tak o mně myslivec podal hlášení, potom mne milostivá paní jedním jejím

poddaným Ondřejem do Spálova dala odvézt, kde 10 dnů jsem byla a dostala 8 krejcarů, potom jsem chtěla jeti s hospodářským úředníkem do Olomouce, v tomto mezičasu po 3 dni jsem se zdržovala u Žida Josefa vinopalníka a od toho jsem v pátek okolo 10. hodiny před polednem odešla.

3. Proč jsi od Žida odešla a své věci tam nechala?

Pro drzosti /násilnosti/ vojáků, poněvadž jeden z nich byl kulhavý jménem Balzer, jinak svobodný, který ve čtvrtek kromě jednoho ženatého /vojáka/ tam byl u toho Žida, rozmanité /věci/ žádal a mluvil, že mám s ním jít do jeho bytu, že přinese písemně od svého rytmistra, že se chce se mnou oženit. /K tomu jsem také přivolila, ale jak měl přijít a násilnosti /se měly/přihoditi.../. K tomu jsem také svolila, když přinese ty šaty. Že jsem ale všechny své šaty tam zanechala, to se stalo ze strachu, pak jsem mu ty šaty ale odkázala, a když mě spatřili vojáci, pronásledovali mě na koních. Přeskočila jsem proto spálovskou zeď nedaleko vězení, příčina byla, že mě vesniční sedláci spatřili, a tak jsem uprchla do komendy /církevní historické sídlo/, nechala jsem tak všechny věci tam. Byly to tři košile, jeden žlutý kabát z potlačeného plátna s podšívkou. Odešla jsem do Vítkova, který je malou půli míle od Spálova, kde u jednoho sedláka, který bydlel na kraji městečka, zůstala jsem přes noc. Ráno brzy v sobotu šla jsem do Kaménky nedaleko Vítkova, kde jsem se po dobu 6 týdnů zdržovala u tak všeobecně zvaného Hupase /Huppas/, jeho manželka byla Kateřina, bydleli ve vsi v malém domku, kde jsem přadla z příčiny, že mně dávali jísti. Od těchto lidí jsem odešla do Oder, jednu míli cesty z Kaménky, kde jsem u jednoho soukeníka Troppera jmenovaného, chtěla jsem přísti. V té době byla žena soukeníka a jeden radní v Olomoci odváděti zhotovené sukno, kde /v Olomouci/ slyšeli, že jeden Žid měl jednoho člověka sprovodit ze světa, a krev ze saní nemohl smýt /umýt/. Když se žena soukeníka vrátila domů a toto vyprávěla, řekla jsem, že jsem byla také 3 dni u Žida, ale nic se mi nepříhodilo, děkuji proto Bohu, možná že se to mohlo mně přihodit.

4. Jak jsi byla vypátrána a od kohos byla zpět zavedena?

Když má hospodyně se vrátila z výročního trhu z Fulneku, mluvili lidé rozličné řeči o té vraždě, a má hospodyně o tom také před domem mluvila s jednou Židovkou, říkala: „že také má jednu cizí osobu“, a bylo to ve středu, kdy Židovka domů přišla, hned ale zpět přišla se svým mužem mne ohlížeti a se dotazovati, zda jsem nebyla dříve u Josefa ve Spálově. Na to jsem jim odpověděla, ano, byla jsem tam. Pak oba vyšli ven a do Spálova psali, a ještě této noci předešle jmenovaný kulhavý Balzer, kromě jiných Židů do Oder přišli, po jejich příchodu také ta Židovka k nám přišla, mne spolu s hospodyní na kousek ryby pozvala, a když jsme chtěli započati s jídlem, vstoupili do světnice s Židem dva

křesťané, z nich jeden byl krejčí, zdejší kostelník, toho druhého jsem neznala. Předtím ale voják, ukrytý v komoře přes světnici k druhým dveřím přešel, nechal sobě pálenky naléti a sedl si ke stolu u dveří. Poznala jsem ho hned a polekala se, neboť sotva jsem tomu vojákovi utekla, tu padla jsem jemu zase do rukou. Nato se tázal voják mé paní, jestli jsem její dcera a ještě i služebná, nato tázal se voják mě, jestli nejsem ta Rosina, která byla kuchařkou u milostivé paní /Schertzové/ ve Spálově. Já odpověděla, že jsem to byla a také /tou osobou/ jsem. Co se Židé zdržovali u Židovky v komoře, voják zůstal u dveří po celou noc ležeti. Ráno před snídaní vstoupil ke mně městský rychtář z Oder s houfem křesťanů a Židů, kteří chtěli viděti člověka z mrtvých vstalého. Po snídani byla jsem se Židovkou, vojákem, Židem-nájemníkem z Oder kromě židovského rychtáře z Hranic, zavezena do Spálova k tamějšímu hejtmanovi, kde jsem 14 dní u Židovky zůstala, kde mne přes den hlídal jeden a přes noc dva strážcové, až do doby, kdy jsem byla odvezena do Olomouce.

5. Měla jsi nějaké známé ženy vojáků ve Spálově nebo v okolí, a v který čas jsi s nimi mluvila?

Ne, neměla jsem žádné známé ani v Odrách, ve Spálově, ani ve Vítkově. Pak jsem nikdy ve Spálově ze zámku neodcházela a nikde nemluvila, kromě Oder, že jsem byla u Žida ve Spálově.

6. Jak vyhlížel Žid a jeho preceptor /pomocník/ a jaké měli oblečení?

Žid byl vysoký, hubený muž, měl zelenou kamizolu, hnědý kabát, hnědý plnovous, kudrnaté vlasy, pomocník /preceptor/ měl modrý kabát, rudé /zarudlé/ vousy, černé vlasy a trochu zarudlé oči.

7. Viděl tě někdo ze spálovských přísežných anebo milostivá vrchnost?

Ne, skrze /kvůli/ milostivé paní, která byla v Deštném, mě milostivá vrchnost nespatriila. Viděl mě zdejší písař jménem Adam, který úmyslně byl milostivou vrchností pryč poslán, také hospodář a fojt/rychtář/, u kterého jsem prvou noc ve Vítkově spala a také mnoho dalších křesťanů a Židů mě vidělo, a potom když jsem byla dovedena do Spálova, mezi nimi jeden Žid křičel: Zde přivedli zabitého člověka.

Výslech spálovského Žida

Žid – nájemce ze Spálova vypovídá:

1. Jak se jmenuješ, jak jsi starý a odkud pocházíš?

Josef Rafael je moje jméno, jsem 26 nebo 27 let starý, v Hranicích mám dům a dvůr.

2. Jak se jmenovala dívka, která byla u tebe a proč ona odešla?

Jmenovala se Rosina, Rakušanka, střední silnější postavy, jakých vlasů nevím, trochu snědá ve tváři, u mne nechala jeden světlý kabát, jeden bavlněný podšívkový kabát, několik košilí, kolik – to nevím, příčina proč odešla, byl ten kulhavý Balzer Martin, který se měl brzy oženit, s kuchařkou /Rosinou/, má u něj bydlet. Požadoval, v jeho bytě, kdyby se vzpouzela, hrozil jí karabáčem, přičemž ji může dát vypráskat, více už nic nevím, neboť během těch tří dnů, co byla u mě, byl jsem jen jeden den doma.

Preceptor spálovského Žida – nájemce vypovídá:

1) Jak se jmenuješ, jak jsi stár, odkud jsi a jak dlouho jsi ve Spálově?

Jmenuji se Joachim, kol 23 let stár, z Polska u Přemyšlu, kde můj otec měl výčep pálenky. Do Spálova jsem přišel po svatodušních svátcích minulého roku a zde také zůstal.

2) Znáš tu dívku, co u Josefa sloužila, jak dlouho zde byla?

Ano znám ji, že byla tři dni zde. Střední postavy, jakých vlasů nevím, v roztrhaném světlém kabátě, měla bavlněnou kamizolu, kromě jiných několika košil, které u Žida nechala, kvůli tomu kulhavému vojákoví, jménem Balzer, který zde byl na víno, ji do svého bytu lákal, jinak jí dal zprávu /vzkázal/, že jí nadá nebo karabáčem vyplatí, později jsem ji neviděl.

Výslech spálovských poddaných

Roku 1687 dne 24. března byli před městským právem královského města Olomouce v přítomnosti pana Matiasse Jana Reichela a pana Ferdinanda Jakuba Bischofa, obou radních, zde jmenované osoby, když předtím složily přísahu a po upozornění byly soudně tázány a na dané otázky přísežně odpovídaly, jak následuje:

Martin Král, fojt ze Spálova, přes 60 let starý.

1. Neviděl jste někdy tu děv/eč/ku, která sem byla přivedena?

Ano, viděl jsem ji.

2. Jest to ta dívka, co předtím u milostivého pána sloužila, potom u Žida ve Spálově se zdržovala?

To nemohu říci, já jsem ji předtím neviděl, až naposled, když ji zpět /z Oder/ přivezli.

3. Nemůžete nám říci, že tato dívka, co sem byla přivedena, je tatáž osoba, co Žid měl zabít?

Ne, to nemohu říci.

4. Kupoval někdo něco v ten den, kdy se ta dívka ztratila, kolik a v kterou dobu?

Ocet nechal si Žid přinést od svého syna a od preceptora jedenkrát za 6 kr., podruhé byla Židovka za 3 kr, a to, /že se Rosina ztratila/ mně má žena řekla, stalo se to tak okolo večera, den však si nepamatuji.

5. Měl Žid zvyk často pro ocet chodit?

Ano, několikrát za groš nebo krejcar i půl krejcaru posílal.

6. Nevíte nic, co říci k tomu, že se ta dívka ztratila?

Nevím nic.

7. Není vám nic známo z následujících otázek: 1. Neslyšel jste náрек, když děvče Žid chtěl zabít, 2. nebo Žida nůž ostříti, 3. neslyšel jste Žida ostatní lidi z domu palírny vyháněti, 4. od vás ocet nechal posílati, 5. Žida tělo do Hranic ráno na Sabbath vézt?

Ne, nevím nic kromě toho octa, který odebral ode mne.

8. Nejste od někoho poučen, podplacen nebo příslibenými penězi přinucen.

Ne, od nikoho.

Pavel Radečka, mladší přísežný ze Spálova, kol 60 let starý.

1. Viděl jste tu dívku, co měl Žid zabít, z Oder do Spálova přivést?

Ano, viděl jsem ji z Oder do Spálova vésti.

2. Neviděl ji žádný z křesťanů, když předtím sloužila u milostivého pána, než pak se u toho Žida zdržovala?

Ne, já jsem ji neviděl.

3. Slyšel jste, že měl Žid zabíjeti dívku?

Od lidí jsem to slyšel, a kde jsem přišel, lidé okolo mě stáli a dotazovali se, ale já nevěděl, co o tom říci. Ten křik musely dělat pouze ty dvě ženy.

4. Co můžete říci o té dívce?

Nevím nic, co říci.

5. Nepoučil vás někdo, že to má tak býti?

Ne, já dělám, co přede mnou je.

Martin Král, starý přísežný ze Spálova, kol 34 let starý.

1. Viděl jste tu dívku, co sloužila u milostivé vrchnosti a pak co se zdržovala u Žida ve Spálově?

Já ji viděl až potom, když ji přivedli z Oder do Spálova.

2. Položena 7. otázka jako Martinu Královi (fojt).

Nevím nic, jen jsem slyšel, že se měla jedna dívka ztratit, jak hejtman ve Spálově nám nařídil po ní pátrati, zda se někde v sousedství nenachází, což se stalo tři dny potom, co se ztratila.

3. Nepoučoval vás někdo, co se má mluvit?

Ne, mne nikdo nepoučoval.

Mates Walenta ze Spálova, přes 50 let.

1. Viděl jste tu dívku z Oder do Spálova přivézt?

Ne, neviděl, jak ji z Oder do Spálova přivezli.

2. Viděl jste cizí dívku, co u milostivého pána sloužila?

Ano, viděl jsem ji zezadu, zdáli, jak šla přes nádvoří zámku, po čtyřech dnech jsem se tázal čeledína, co tam mají za děvče, odpověděl: cizí dívka.

3. Viděl jste tu cizí dívku, co se zdržovala u Žida ve Spálově?

Ne, žádnou jsem neviděl.

4. Nevíte nic o tom, že měl Žid dívku zabít a od koho jste to slyšel, dále nevíte nic: 1. o křiku, jak ji zabíjel a další, jako 7. bod u Martina Krále.

Ne, nevím nic, jenom 5. den potom, jak se dívka ztratila, přišel hejtman k fojtovi, kde jsme drželi obecní hromadu a nám nařídili, abychom se po tom člověku vyptávali.

5. Jako u ostatních.

Jiří Füssel ze Spálova: míním, že jsem přes 30 let starý.

1. Nepřišla k vám nějaká cizí osoba nebo jste ji viděl, co sloužila u milostivého pána zde ve Spálově?

Ne, já jsem ji nikdy neviděl,

2. Neviděl jste někdy cizí osobu, co se zdržovala u Žida zde?

Viděl jsem jednu po Vánocích u Žida, když jsem tam byl s vyřízením, že má poslati pálenku do Deštné, který den po Vánocích to byl, nevím, dívku jsem si zvlášť neprohlížel, a když mi po věci nic není, neberu to v paměť.

3. Nevíte nic o tom, kam se potom poděla, co jste ji u Žida zahlédl?
Ne, nevím nic, jenom jsem slyšel, že se ztratila.

4. Nevíte nic, že měl Žid zabít cizí dívku?

Ne, nevím nic kromě toho, co jsem slyšel od žen, které přicházely do fojtství toho člověka hledat, slyšel, také jak žádaly, jak chtěly vzít šaty, jak se ona zpět vrátí, by je mohla vzít zpět.

5. Zdá se vám, že ta dívka je tatáž, co jste u Žida viděl?

Ne, já ji nepoznávám, neboť jsem ji pouze jedenkrát viděl.

6. Totéž jako u Martina Krále.

Ne, nevím nic, nýbrž cizí lidé sem přicházeli a dotazovali se na tuto věc, já však odpovídal, že nevím nic.

7. Jako u ostatních.

Ondřej Klein z Barnova, jeho stáří okolo 40 let.

1. Vezl jste cizí dívku do Spálova a v který čas?

Ano, na Nový rok jsem na robotě vezl na saních jednu cizí dívku od Martina Jackla, hajného z Barnova do Spálova.

2. Jak ona vyhlížela a co měla za šaty?

Byla úplně zakuklena /zabalena/, protože tehdy sněžilo, zahlédl jsem, že měla na sobě špatný /roztrhaný/ kabát. Jak jsme do Spálova přijeli, vstoupila do zámku a do dvora, já však jsem vypřáhl koně a šel jsem do kostela.

3. Viděl jste ji ještě příště?

Ne, již jsem ji více neviděl, jak byla z Oder zpět do Spálova přivezena a kde byla u Židovky hlídána.

4. Je to tatáž osoba, kterou jste tenkrát na Nový rok do Spálova vezl?

To nemohu s jistotou říci, protože byla tehdy úplně zakuklena, jak jsem ji poprvé do Spálova vezl.

5. Neslyšel jste, že měl Žid jednu dívku zabít a dále jako v 7. bodu Martina Krále.

Ne, nic jsem neslyšel.

6. Totéž jako u druhých.
Chraň mě Bůh, mně nikdo nic neříkal.

Martina Jackl /Jákl/ z Barnova, kolem 30 let starý.

1. Měl jste cizí dívku u sebe, a v kterou dobu, a jak se jmenovala?

Měl jsem u sebe cizí dívku k Vánocům, jak si pamatuji hned na svátky a zůstala u mě 10 dní. Jmenovala se Rosina.

2. Jak velká, jak stará byla ona dívka a jaké šaty měla?

Byla dobře střední postavy v jejích nejlepších dnech /letech/, měla špatný roztrhaný kabát s bavlněnou podšívkou, krátkou kamizolu /kazajku/.

3. Kdy byla do Spálova odvezena a kdo ji vezl?

Na Nový rok ji odvezl do Spálova Ondřej Klein, kde chtěla /ve Spálově/ sloužiti u milostivé paní v kuchyni.

4. Neviděl jste dále Rosinu u panstva?

Ano, jednou jsem ji viděl u milostivého pána v kuchyni.

5. Dále jste ji neviděl?

Již jsem ji neviděl, až teprve když ji přivezli zpět do Spálova a u Židovky zavřeli a hlídali.

6. Je to tatáž Rosina, co byla u vás a ta, co byla u Židovky zavřená?

To opravdu nemohu říci, neboť zdá se mi, že je teď tlustší, tenkrát jak mne, purkmistra a dva z obce Barnova hejtman nechal volati do Spálova a my přicházeli k zámku a do brány vešli, stála ta dívka u Židovky mezi dveřmi a na nás mluvila: to je ten purkmistr z Barnova, bydlí v domě, na kterém stojí červená korouhvička, a vy jste ten hajný z Barnova. Pořádně se na mě podívej, abys věděl, kdo jsem, řekla. Byl jsi to předtím ty, tak to ty znova budeš, starosta řekl, ano, já jsem to, já si ale nejsem jistý, zda to jsi ty, na což se ona usmála a vešla do světnice.

7. Jinak nikde nevycházela, když byla u vás?

Ne, nikde nechodila, protože měla omrzlé nohy, nežli ke mně přišla, byla přes noc u Jiřího Heinze v panském dvoře.

8. Neslyšel jste a od koho, že měl Žid jednoho člověka zabít, a že lidé slyšeli volání a dále jako u M. Krále v 7. bodě.

Ano, na robotě jsem o tom slyšel, ale od koho, to nevím. Kdo může lidem hubu zavřít?

9. .../jako u ostatních poslední otázka/

Ne, mám duši a svědomí, skrze to jsem poslán pravdu říci, říkám to, co vím, co nevím, to nemohu říci.

Jsouce tito po zavázání mlčením propuštění a Rosina všech sedm, jednoho po druhém měla poznávat, u koho se zdržovala, který ji vezl, ke městskému kustodovi přivedl. Z prvních čtyř kromě fojta /Martina Krále/ nikoho nepoznala, toho pátého /Jiřího Füsla/, co ji hlídal ve Spálově, poznala. Při tom žádný nechtěl mluvit a odpovídat. Tak byla následně otázkána:

1. Rosino, řekni nám, jak se jmenuje tento /muž/, kdo je a odkud?

Jmenuje se Ondřej, tento mě vezl na saních na Nový rok do Spálova. V Barnově na mne čekal se saněmi před panským dvorem, kde jsem nasedla a do Spálova jela. Jak jsme do Spálova do zámku přijeli, vystoupila jsem ze saní a šla k šafářovi, on /Ondřej/ ale šel do kostela. Že se všechno, co se událo, shoduje, byl /Ondřej Klein/ potom propuštěn.

2. Rosino, řekni, kdo je tento, jak se jmenuje, odkud, jak vyhlíží jeho dům a kolik má dětí?

Je to hajný z Barnova, jmenuje se Martin Jackl, u něho jsem dříve byla, chtěla jsem sice zůstat u jeho švagra, protože ale, když jsem byla ve dvoře s ženou hajného, tu mě žádala, abych u ní zůstala, že má též děti, které mohou dnes nebo zítra do ciziny jít, že ji též Bůh neopustí. Dle toho jsem také šla, během té doby jsem její dcerce rubáš ušila, na svátky jsem pomáhala hajné vařit zelí, péci a měli jsme na svátky zelí, knedlíky a koláče a co všechno takoví chudí lidé mívají. Děti měli 3 hochy a 2 děvčata, jak se jmenovali, to již nevím. Chalupa stála osaměle na kopci za panským dvorem, světnice byla velmi tmavá – černá, strop začerněný od hořících svítidel – loučí, má dvoje dveře proti sobě, okna jsou do dvora, stůl stojí u okna, na kterém jsem šila. Má 2 kočky, jinak ne mnoho, co by za něco stálo, on také jednou byl ve Spálově, protože já jsem sloužila na robotě, dala jsem všem kousek chleba, on ale nečekal. Přitom mu ukázala tu zelenou šněrovačku, co ji měla tehdy na sobě, aby tak mohl rozpoznat, že to je ona, protože on jí ve sváteční dny řekl něco jiného. A musíte věřit, že to je ten pravý člověk, u nějž jsem byla, a poté byla propuštěna.

Tady archivní materiál končí. Tento příběh zaujal spisovatele Václava Kaplického (Kladivo na čarodějnice), který osobně několikrát navštívil Spálov, seznámil se s místními vlastivědnými pracovníky a s archivními materiály a na jejich základě napsal v letech 1969 – 1970 povídku Nalezeno právem.

Spisovatel Václav Kaplický pobýval ve Spálově v lednu roku 1970. Zastavil se tu při cestě na premiéru svého filmu Kladivo na čarodějnice v Šumperku.

V povídce naznačuje další osud dívky Rosiny a zmiňuje se o tom, že Žid Josef Rafael byl zproštěn obžaloby z vraždy své děvečky Rosiny Kayserové. Vinopalník Rafael o své zabavené peníze přišel, neboť mu byla vyúčtována strava a pobyt ve vězení. (Peníze dávno použil pro sebe lajtnant Strasser). Žid Rafael byl ovšem rád, že si zachránil život. Také se mu mohlo stát, že by skončil na šibenici a Rosina mohla být uvržena jako podvodnice do žaláře a až později by vyšlo najevo, že jsou zcela nevinní.

Ptačí oblast ve Vojenském újezdu Libavá

Veronika Dubovská

V České republice se nachází 5 vojenských újezdů. Největší z nich je VÚ Hradiště v Karlovarském kraji. Vojenský újezd Libavá se nachází v Olomouckém kraji v oblasti Nížkého Jeseníku, východní část se nazývá Oderské vrchy a svojí rozlohou je druhým největším v ČR o celkové ploše 327 km².

Vojenský výcvikový prostor (VVP) Libavá patří svou rozlohou, geomorfologickým uspořádáním i geografickým umístěním k nejzajímavějším územím takto specificky obhospodařované krajiny v České republice.

Vyskytuje se zde řada chráněných druhů rostlin a živočichů. Pro svou jedinečnost se VÚ Libavá stal součástí celoevropské sítě chráněných území nazývané NATURA 2000. Do této soustavy patří i ochrana ptáků v celém VÚ Libavá nazvaná Ptačí oblast.

Ptačí oblast Libavá byla vymezena nařízením vlády č. 533/2004 Sb., ze dne 29. září 2004. Předmětem ochrany ptačí oblasti je hlavně populace chřástala polního a jeho biotop. Dále je to tetřev obecný, bekasina otavní, linduška luční, bramborníček hnědý, tuhák obecný a strnad luční.

Chřástal polní (*Crex crex*) je navzdory svému jménu především obyvatelem luk, méně již polí. Životu v husté travinné vegetaci je chřástal polní výborně přizpůsoben. Velikostí těla a zbarvením připomíná štíhlou koroptev, jeho tělo je však z boku silně zploštělé a nohy jsou silné

a vysoké. Uvádí se, že chřástali mívají ve vegetaci vyšlapané jakési přízemní tunely, které jim umožňují rychlý a pohodlný pohyb i velmi hustým porostem. Aktivní je převážně navečer a v noci. Jeho hlasový projev chřást chřást je slyšet hlavně za soumraku. V potravě převládá živočišná složka, zejména hmyz a drobní bezobratlí. Hnízdo je skryto na zemi ve spleti rostlin. Snůšku 8 až 12 vajec zahřívá pouze samička. Mláďata samička vzápětí po vylíhnutí odvádí z hnízda. Chřástal polní je druhem tažným, zimujícím až v jižní a tropické Africe, a nepochybně tedy patří mezi dobré letce. Přesto však lze letícího chřástala polního spatřit jen výjimečně. Máte-li štěstí a vyplašený chřástal vzlétne, upoutá vás na tomto hnědě zbarveném ptáku především nápadnější červenohnědý vrch křídel a dlouhé, volně svěšené nohy. Počet chřástalů ve VÚ Libavá se odhaduje na 150 volajících samců. Silně ohrožený, zákonem zvláště chráněný druh.

Linduška luční (*Anthus pratensis*) je velká přibližně jako vrabec, ale štíhlejší. Nenápadně zbarvená - hřbet má šedozelený s tmavými skvrnami, prsa žlutohnědá, rovněž s tmavým skvrněním. Jak již napovídá její jméno, je obyvatelem otevřené krajiny, nejlépe s mokřými loukami a prameništi. Hnízdo si staví na zemi a samička do něj snáší obvykle 4 až 5 vajíček, jejichž zbarvení je velmi variabilní. Sedí jen samička, krmí oba rodiče. Potravu tvoří téměř výhradně hmyz. Velmi často se lindušky stávají pěstouny kukaččích mláďat. Linduška luční je převážně tažná, zimuje v jižní Evropě a severní Africe.

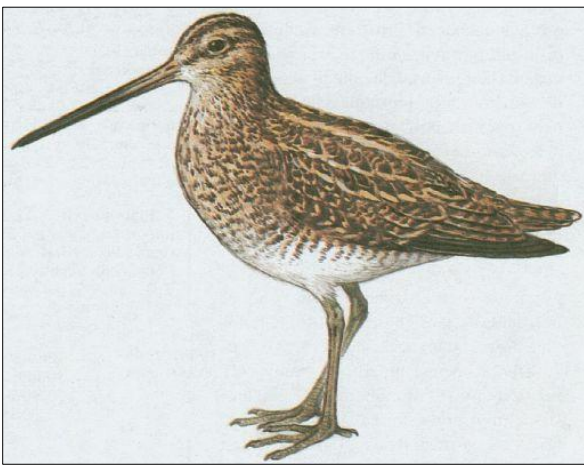
Tetřívek obecný (*Tetrao tetrix*)

je kurovitý pták velikosti domácí slepice. Patří mezi druhy s výrazným pohlavním dimorfismem, tzn., že jsou značné rozdíly především ve zbarvení, ale i velikosti obou pohlaví. Samec je zbarven převážně černě s modrozeleným kovovým leskem na některých perech. V křídle je patrná bílá páska, bílé jsou i podocasní krovky. Velice výrazný je ocas, jehož vnější pera jsou lyrovitě zahnutá. Zvláště v období toku jsou patrné červené kožovité výrůstky nad okem nazývané poušky. Slepíčka je menší, rezavě hnědá, tmavě kropenatá. Tetřívek

obývá lesy prostoupené světlinami nebo louky a pastviny s roztroušenými lesíky a křovinami. Potrava je především rostlinná - bobule,

pupeny, jehnědy. Tok probíhá od časného jara, kohoutci se na tokaniště slétají před svítáním. Hnízdo je na zemi, snůška čítá 6 až 12 vajíček. Mláďata ihned po vylíhnutí hnízdo opouštějí. Na sklonku léta se tetřivci rozdělují do skupinek podle pohlaví. Stálý druh, pouze při vyšší sněhové pokrývce přeletuje na výhodnější místa. Patří k silně ohroženým druhům. Ve VÚ Libavá se nachází jediná (a tedy poslední) významná populace na území Moravy. Její prostředí vzniká a je udržováno v přímém důsledku vojenské činnosti.

Bekasina otavní (*Gallinago gallinago*) je pták o velikosti kosa. Má černohnědá záda s 2 - 4 světlými podélnými proužky. Obě pohlaví i mláďata jsou stejně barevná. Převládající složku potravy tvoří červi, které vytahuje z bahna svým dlouhým zobákem. Létá prudce, často náhle mění směr. Při vylétnutí provádí rychlé obraty sem a tam a ozývá se „keč“. Typickým zvukovým projevem jsou zvuky podobné mečení kozy, vydávané samci chvěním ocasních pírky při střemhlavém letu ptáka. Tyto zvuky vydává zejména v ranních a podvečerních hodinách, kdy obletuje své teritorium. Žije na rašelinistích, slatiništích, vlhkých a podmáčených loukách a okrajích rybníků. Hnízdí jednou ročně na zemi v travinách. Samice snáší až 4 hruškovitá, olivově zelená a tmavě skvrnitá vejce, na kterých sedí oba rodiče. Mláďata se po vylíhnutí krmí

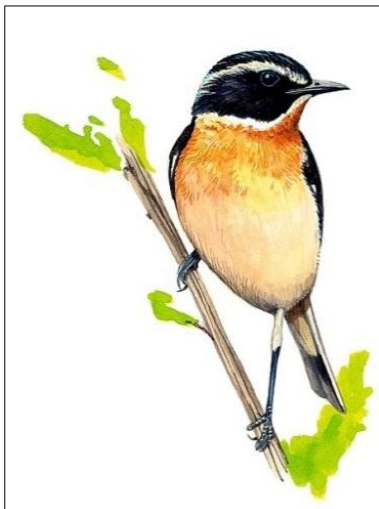

sama, pouze jsou rodiči doprovázena. Bekasina otavní patří mezi tažné ptáky a zimuje zejména ve středozemní oblasti. Ve VÚ Libavá má bekasina ideální podmínky, vodní toky nejsou zničeny meliorací, která by odváděla vodu předčasně a nepřírozenou cestou. Voda a její okolí není znečištěna pesticidy, herbicidy a jinými jedovatými látkami.

V České republice je to silně ohrožený, zvláště chráněný druh.

Strnad luční (*Emberiza calandra*) je největší z evropských strnadů, s nápadně robustním zobákem. Zbarvením připomíná skřivana. Při přeletech na krátké vzdálenosti nechává svěšené nohy. Zpívá z vyvýšených míst; zpěv tvoří řinčivé, zrychlující se cikciktrilililil, připomínající chrastění svazkem klíčů. Mezi jeho nejoblíbenější

prostředí patří otevřená krajina v podobě nekosených luk, pastvin, neudržovaných ploch. Potrava je tvořena jak semeny a částmi rostlin, tak hmyzem. Hnízdo je zpravidla na zemi v trávě. Samička začíná od konce dubna snášet 3 až 5 vajíček, která zahřívá bez pomoci samce. Rovněž mláďata jsou zpočátku krmena jen samicí, až později se zapojuje i samec. Stálý druh. Na zimu vytváří hejna, která se potulují v okolí hnízdišť. Kriticky ohrožený druh, podle zákona zvláště chráněný.

Bramborníček hnědý (*Saxicola rubetra*) je menší než vrabec. Důležité rozlišovací znaky jsou bílý proužek nad okem a velká bílá pole po stranách ocasu. Je obyvatelem vlhkých nekosených luk s vyššími bylinami, pastvin a mezí. Sedává na vyvýšených místech, odkud vyletuje za potravou: hmyzem a jinými drobnými živočichy, které buď sbírá ze země, nebo letící hmyz obratně lapá v letu ve vzduchu. Hnízdo si staví na zemi v husté trávě. Vajíček mívá 5 až 6, sedí jen samička, mláďata krmí oba starší ptáci. Je to tažný pták, zimuje v subsaharské Africe. V České republice je zvláště chráněný druh.

Ťuhýk obecný (*Lanius collurio*) je pestře zbarvený pěvec velikosti štíhlého drozda, který je nápadný svým červenohnědým hřbetem, šedou hlavou s černým páskem přes oči a poměrně dlouhým černým ocasem, kterým často pohybuje ze strany na stranu. Samička je nenápadná, hnědává, s tmavě vlnkovanými boky. Ťuhýka nejčastěji spatříme, jak sedí na vrcholku nějakého

trnitého keře a odtud jako z pozorovatelný vyhlíží svou kořist. Tu tvoří nejrůznější hmyz, ale i vajíčka a mláďata jiných pěvců a ulovit dokáže i drobného savce. Jeho zobák je poměrně dlouhý, horní čelist je na konci zahnutá a její hrana je po straně opatřena ostrým zoubkem, zejkem, podobně jako je tomu u sokolovitých dravců. Zejk usnadňuje

ťuhýkům drtit a trhat kořist. Má-li ťuhýk potravy nadbytek, s oblibou napichuje kořist na trny do zásoby, která pak bývá často zapomenuta. Hnízdo staví ve větvích trnitých křovin. Na snůšce 4 až 6 vajíček sedí pravidelně jen samička, mláďata pak krmí oba rodiče. Vlastní zpěv jednotlivých samců ťuhýka obecného je značně rozmanitý, neboť ťuhýci dokáží imitovat nejrůznější hlasy a zvuky. V dřívějších dobách býval ťuhýk obecný pro své pěvecké schopnosti chován i ptáčnický v klecích. Je tažný, zimuje v jižní Africe. V ČR je ohrožený, zvláště chráněný druh.

Linduška luční, bramborníček hnědý, ťuhýk obecný a strnad luční mají velmi vhodné prostředí zejména na dopadových plochách, a to v přímém důsledku dlouhodobého výcviku příslušných druhů vojsk.

Těmto a mnoha dalším druhům ptactva i jiných živočichů se ve VÚ Libavá velmi daří. Je tomu tak díky nepřítomnosti velkých sídel a problémům s tím spojených, nepřítomnosti velkých průmyslových podniků, nepřítomnosti intenzivní dopravy všeho druhu, nepřítomnosti intenzivního celoplošného zemědělství, na velké a souvislé části nepřítomnosti funkčních melioračních zařízení. Přítomnost vojenské výcvikové činnosti bez použití ZHN vede k dílčím maloplošným škodám, které nijak nenarušují souvislost biologicky hodnotného území.

Zdroje:

<http://www.casopis.ochranaprirody.cz/res/data/003/000498.pdf>

<http://www.mvcr.cz/clanek/neznamy-svet-vojenskych-ujezdu-974223.aspx>

<http://www.sagittaria.cz/cs/realizace-asanacniho-managementu-ve-vu-libava>

<http://www.biomonitoring.cz/ptaci-oblasti.php?ptaciOblastID=1000081964#>

http://www.nature.cz/publik_syst2/files08/19_libava%20.pdf

časopis Příroda 12/2013, Vojenský újezd Libavá

Hledači pokladu u Zlaté lípy

Otto Polak (z němčiny přeložila Mgr. Šárka Vičková)

Červená hora o výšce 749 m leží mezi malým městečkem Budišovem a bývalým okresním městem Moravským Berounem. Na malé mýtině tam stojí mohutná lípa, jejíž stáří je odhadováno na více než 300 let. Obvod jejího kmene činí asi 3 m a jeho mohutná střecha z listoví zastíňuje téměř celé toto místo. Tento strom je opředen mnohými pověstmi a příběhy. Ta nejzajímavější a nejpravděpodobnější pověst se vztahuje k rakouskému generálu Laudonovi. V blízkosti stromu bylo možné znovu a znovu objevit díry, které údajně pocházely od hledačů pokladu.

V roce 1758 obléhal pruský král Bedřich II. město a pevnost Olomouc. Protože obléhajícími došly zásoby potravin a munice, rozhodl se král, že pošle poměrně velký zásobovací konvoj v počtu asi 4000 koňských spřežení z Opavy do Olomouce. U Guntramovic, kde právě rakouský generál Laudon postavil svůj hlavní stan, došlo k těžkým bojům mezi rakouskou a pruskou armádou. Tyto boje se ukázaly být velmi ztrátovými pro obě strany. Padlí byli společně pohřbeni v masovém hrobě. Vypráví se, že se některým lidem z konvoje podařilo během bojové vřavy ukrást z povozu, v němž se nacházela válečná pokladna, soudky se zlatem a zakopat je v blízkém okolí. Tito lidé však pravděpodobně v bitvě zemřeli. Sedláci ještě dlouhý čas poté nacházeli při orbě a okopávání na svých polích zlaté mince.

Samozřejmě jsme se jako kluci velmi zajímali o tyto příběhy, které byly lidmi z vesnice o zakopaném pokladu vyprávěny. Proto nebylo nic zvláštního na tom, že jsme chodili s plány o hledání tohoto pokladu. V naší dětské víře jsme byli pevně přesvědčeni o tom, že budeme-li hledat intenzivně, něco jistě najdeme. Sprádali jsme plány, zase je zavrhlí a vyvíjeli nové. Po nějaké době bylo stanoveno, že budeme kopat pod lípou a v jejím blízkém okolí. Chtěli jsme to zkusit ve třech a slíbili jsme si „co nejpečlivější uchovávání tohoto tajemství“. Konečně nastala ta plánovaná sobota. Tajně jsme si z domu vypůjčili lopaty a motyky. Po dlouhém pěším putování přes pole a lesy jsme dorazili už trochu unaveni na Červenou horu.

Cesta trvala o něco déle, protože jsme nemohli tak rychle projít kolem červeně zářících jahod lemujících cestu. Nyní jsme započali diskutovat, kde začneme s kopáním. Nejprve sice každý z nás znal to místo, které je nejpravděpodobnější. Také na tom jsme se pak nějakým způsobem dokázali shodnout. Nyní to vše opravdu začalo, ale jak hluboko je ten poklad zakopaný? Nevím, kolik děr jsme „vyprodukovali“. Najednou zazněl hlasitý výkřik. Herbert volal: „Narazil jsem na něco tvrdého, to je určitě bedna se zlatem!“ Běželi jsme rychle k němu a on kopal spěšně dále. Brzy se však ukázalo, že se jedná jen o velmi velký kámen, na nějž narazil. Trochu zklamání kopali jsme dále. Později jsme narazili na zrezivělý kus železa, nemohli jsme však poznat, co to kdysi bylo. Ale pro nás to byl důkaz, že tu toho musí být ještě více. Tak jsme se navzájem povzbuzovali v dalším kopání. Samozřejmě že ani pak jsme nenašli nic „cenného“. Ale to pro nás nebylo důvodem k tomu, abychom s hledáním pokladu přestali. Byli jsme zkrátka opravdu dětiští. Navečer jsme už skutečně nemohli a po krátkém odpočinku jsme se vydali na cestu domů. Měl jsem nicméně dojem, že naše kopací nástroje nyní nějak ztěžkly ve srovnání s tím, jak tomu bylo ráno.

Zkoušeli jsme to ještě asi třikrát nebo čtyřikrát, ale ani tyto pokusy žádný úspěch nepřinesly. Přitom jsme měli už tolik plánů, co si s penězi počneme! Dlouho jsme přemýšleli i nad tím, zda poklad, když jej najdeme, pak odevzdáme a spokojíme se s nálezným nebo si vše jednoduše ponecháme. Rozhodli jsme se pak pro tu první variantu. Škoda jen, že jsme ten poklad nenašli.

Měl jsem poklidné a šťastné dětství, vždy jsem u pověstí věřil na určitou míru jejich pravdivosti. Proto jsem byl dost smutný, že jsme nic nenašli. Tento smutek však dlouho nevydržel. Ačkoliv jsme tehdy neměli tolik hraček, co mají dnešní děti, hráli jsme si v naší fantazii. Ze zbytku dřeva jsem si zhotovil meč a s ním jsem podnikal tažení přes pole a les a přitom zažíval ta největší dobrodružství. Nebo když jsem jezdil v dřevěných trokách na obecním rybníku a připadal si jako pirát. Neznali jsme drahé nebo dokonce elektronické hračky, ale přesto jsme byli šťastni. Spokojily by se s tím i dnešní děti?

Já spokojeným byl!

Tak vypadá místo našeho „hledání pokladu“ u Zlaté lípy dnes.

Počasí v oblasti Oderských vrchů v roce 2013

Ing. Josef Vlček, Heltínov 2

Stará lidová moudrost říká, „že prosinec je dítětem celé zimy“ a skutečně prosinec 2012, jímž se začínala zima 2012/2013 byl sice zpočátku dosti mrazivý, avšak ve své 2. polovině se vyznačoval spíše jen mírnou zimou. Sníh, který napadl v první dekádě prosince, vesměs roztál, takže Vánoce jsme měli opět spíše na blátě. Také následující vývoj počasí v lednu 2013 odpovídal dosavadnímu průběhu povětrnosti, jak naznačil už prosinec. Nastávající zima byla podobně nestálá jako ve vzpomínaném prosinci 2012. Leden začínal mírným povětrím a deštěm, po 7. 1. se ovšem obrátil vítr na sever, ochladilo se a napadl konečně nový sníh. Zima se udržela až do konce měsíce, když 30. 1. přišla obleva a teploty vyskočily nad nulu. Mezi nejmrazivější dny měsíce ledna patřily 27. a 28. leden s průměrnou teplotou – 9°C. Naopak nejtepleji bylo hned 4. ledna, s denním průměrem 3°C a také 30. ledna. Sněhová pokrývka dosáhla nejvýše 30 cm k datu 28. ledna krátce před oblevou.

Ani v únoru jsme neprožívali stálou zimu. Sněžilo sice častěji než v předchozím měsíci, mezitím se ale občas dostavila obleva, takže sněhu příliš nepřibývalo. Nicméně i přesto leželo 23. února na zahradách a polích okolo 38 cm sněhu, který pozvolna mizel až do 10. března. V průběhu února, zejména v jeho druhé polovině, se objevily četné a poměrně husté mlhy, které se staly předzvěstí mokrého jara. Skutečně i tato pránostika se později vyplnila. Zbývá poznamenat, že v polovině února dosáhla svého vrcholu chřipková epidemie, která zasáhla prakticky celou Českou republiku.

Letošní březen přinesl drsnou a dlouhou zimu. Vezmeme-li v potaz, že mrznout začalo vlastně až v prosinci (ačkoliv první sníh napadl až 27. října!), tak zima si svou vládu prodloužila více než o měsíc. Že nebude stálá, napověděla koneckonců i silná bouřka, která se strhla v našem kraji 4. 10. 2012. Skoro po celý březen 2013 se udržovala sněhová pokrývka a od 14. 3.

sněhu opět přibývalo. Kromě vydatného sněžení v tomto období se dostavily také poměrně silné mrazy (23. a 24. 3. až -11°C). Po zelených Vánocích jsme měli skutečně bílé Velikonoce, jaké už dlouho nepamatujeme. Vždyť ještě 31. 3. se dostavila silná sněhová bouře, leželo okolo 30 až 35 cm sněhu a počasí vůbec nebralo ohledy, že v kalendáři jsme měli vyznačenu velikonoční neděli a začátek jara.

Také pro první polovinu dubna byla typická velmi studená povětrnost. Sněhové závěje roztávaly pod nápořem jarního sluníčka jen pomalu a ještě okolo 17. 4. na mnoha místech ležely zbytky závějí. Velmi silný severní vítr vytvořil 31. 3. a 1. 4. až dvoumetrové závěje na cestě z Luboměře do Heltínova, takže zmíněná komunikace byla po dva dny pro motoristy naprosto nesjízdná. Extrémní chladna na počátku měsíce dubna vystřídal ke konci měsíce opačný extrém, když 26. a 27. 4. dosáhly odpolední teploty až 20°C ve stínu. V důsledku jarního tání se rozvodnila řeka Odry, na lukách se objevily první petrkliče a již uprostřed měsíce se k nám vrátily i první vlaštovky.

Květen nastoupil svou vládu s velice nevlnivým počasím. Déšť střídaly četné mlhy a teplota jen zřídka připomínala jaro. 8. května se – našťáště dále od nás – přehnala prudká bouře, která nejvíce postihla Bílovec a Ostravu, kde při průtrži mračen došlo k vyplavení četných sklepů rodinných domků. Ledoví muži přispěchali pak s další vlnou chladu a nevlídného počasí. Ani druhá polovina května nenabídla lepší prognózu: 24. a 27. 5. se průměrná denní teplota pohybovala pouze okolo 7°C. Shrmuta a podrženo: měsíc máj v tomto roce byl hodně studený a také nadprůměrně deštivý. Celkově napršelo 92 mm srážek, což oproti normálu představuje navíc přes 21 mm.

Rovněž první polovina června rozhodně nijak nevybočila ze směru, jakým se ubíral už květen. Časté deště provázené občas i bouřkami sužovaly nejen náš kraj, ale vlastně velkou část střední Evropy.

Nejhorší situace nastala patrně v jižních Čechách a sousedním Rakousku, kde vodní příval napáchal mnoho škod. Velké vodě následně neunikly ani severozápadní Čechy a Praha, kde muselo být preventivně uzavřeno několik stanic metra. Rozsah řádění ničivého živlu, ačkoliv způsobil značné škody, přece jen našťásti nenabyl apokalyptických rozměrů, jako se to stalo v letech 2002 v Čechách a v roce 1997 na Moravě a ve Slezsku. V průběhu 30 dnů spadlo u nás celkem 157 mm srážek, což oproti obvyklému průměru pro tento měsíc překračuje normál o více než 78 %. Zatímco první a třetí dekáda června se vyznačovala vydatnými lijáky, období mezi 12. a 21. červnem přineslo kupodivu i řadu pěkných a horkých dnů (ve dnech 18., 19. a 20. 6. ukázala rtuť teploměru 29 stupňů ve stínu).

Kdo nestihl usušit seno v červnu a pokud mu mezitím neshnilo, mohl tak bez problémů učinit v červenci, kdy výrazně převládalo slunečné a suché počasí. Podle meteorologů se červenec 2013 zařadil mezi nejsušší tyto měsíce za posledních 30 let! Vyskytlo se totiž hned 11 dnů s letní teplotou nad 25°C, z toho byly dokonce i tři tropické dny s teplotou 30°C a více (27. – 29. 7.). Kromě toho se koncem měsíce ukázalo, že je výrazně oslabena ozónová vrstva, která chrání zemi před nepříznivými účinky slunečního záření.

Srpen začal tak, jak červenec skončil. Od 1. až do 9. srpna jsme zaznamenali souvislou šňůru veder s odpoledními teplotami i přes 30°C ve stínu. Absolutní rekord drží přitom 8.8. s průměrnou denní teplotou 27,6°C ve stínu, který se tak stal i nejteplejším dnem roku (odpolední maximum dosáhlo 33°C). I když v srpnu napršelo 70,6 mm srážek, přesto i tento měsíc zůstal srážkově mírně podnormální. Vlnu horkých dnů ukončila teprve série 3 bouřek, jež se v noci z 19. na 20. 8. přehnaly naším krajem a přinesly očekávanou vláhu.

Ačkoliv v září nebyla nouze o vodu, jak tomu v některých letech bývá, přesto jsme nezaznamenali ani jediný déšť s bouřkou. Během měsíce spadlo 107 mm srážek, což znamená překročení obvyklého průměru asi o 39 mm a tím také snížení vláhového deficitu, který vznikl v letních měsících. Jak se ovšem následně ukázalo, pro některé polní plodiny přišel tento vláhový příděl už pozdě (týká se především

bambor). Letošní září bylo poměrně chladné a deštivé, pouze ve své první dekádě mělo několik teplých dnů. Naopak samotný závěr měsíce již připomínal spíše zimu.

Zdá se být do určité míry paradoxní, že na jedné straně nepřízeň počasí pro zemědělce, může na straně druhé znamenat doslova požehnání pro houbaře. Jejich skutečné „žně“ nadešly až koncem září a hlavně v říjnu, kdy po hubeném a suchém létě začaly konečně růst ve velkém množství houby všeho druhu, a to nejen typicky letní, ale objevily se už i václavky. Při návštěvě lesa jsem často objevil suchohříby, a zejména také bedly. Ještě 15. listopadu jsem našel nedaleko našeho lesa dvě krásné bedly! Začátek října byl hodně studený, objevilo se též několik ranních mrazů. Je zajímavé, že listí ze stromů stačilo všechno do konce měsíce opadat, takže na začátku listopadu byly stromy již holé a smutné. Nestává se právě často, že by listí tak rychle a brzy opadalo, obvykle drží na stromech až do sv. Martina, někdy i déle. Co se týká srážkové činnosti, můžeme říjen označit jako suchý měsíc, protože oproti normálu spadlo jen 59 % očekávané vláhy. U nás se během tohoto měsíce již nevyskytla žádná bouřka (stejně přišlo jen málo), zato ve středních Čechách se odpoledne a navečer překvapivě vyskytly poměrně silné bouřky, jež se při svém dalším postupu na východ rozpadly. Bouřky v říjnu ukazují na nestálou a proměnlivou zimu. O proměnlivé zimě svědčí i průběh povětrnosti o Všechny svatých (1. 11.), kdy se dostavily silné větry. Počasí typicky listopadové převládalo skoro celý měsíc (časté mlhy, někdy i slabý déšť, málo slunečního svitu). Určitou výjimku představuje 8. listopad, kdy v důsledku vpádu teplého vzduchu vystoupila rtuť teploměru až ke 12°C ve stínu. Studený byl naopak závěr měsíce, když na sv. Kateřinu (25. 11.) napadl první sníh a k 30. listopadu leželo v kraji již okolo 7 cm mokrého sněhu.

Již první zimní měsíc, prosinec, přinesl zimu proměnlivou. Sněhová pokrývka, která vznikla koncem listopadu, brzy roztála. Ale již ve dnech 6. – 8. 12. přinesl bouřlivý vítr od západu nový sníh (sněhová bouře Xaver). Tentokrát jej napadlo okolo 20 cm, což při tvorbě závějí znamenalo často chaos v dopravě. Už 9. 12. přišla opět od západu silná obleva a sněhu

výrazně ubylo. Až do Vánoc převládala inverzní ráz počasí: nízká oblačnost, často mlhy a mrazy do $-5\text{ }^{\circ}\text{C}$. Samotné Vánoce pak znamenaly výrazný teplotní zvrat, když silné větry od jihu až jihozápadu zaplavily střední Evropu velmi teplým vzduchem. Padaly proto i teplotní rekordy, například v Ostravě-Porubě naměřili v těchto dnech $12\text{ }^{\circ}\text{C}$ i $13\text{ }^{\circ}\text{C}$. Podobné rekordy zaznamenali meteorologové i v následujících dnech. Nabízí se srovnání s rokem 1968 a zejména i s rokem 1977, kdy okolo Vánoc převládalo také neobvyklé teplo. Nezvykle mírná zima mezi Vánocemi a Novým rokem vyvolala také zmatené chování u zvířat, např. 31. 12. 2013 jsme pozorovali přelet hejna divokých husí z jihu na sever!!

Během deštivých jarních měsíců, které následovaly po neobvykle dlouhé zimě, se zdálo, že letošní sezóna skončí pro včelaře katastrofou. Naštěstí se situace obrátila k lepšímu už v polovině června a zejména pak v červenci, když se počasí konečně umoudřilo a včely mohly vylézt z úlů. Včelí dělnice vyprodukovaly letos především množství květového a lipového medu. Tmavý lesní med se objevil jen v minimálním množství. Dá se říci, že snůška medu byla nakonec vcelku dobrá. Je zajímavé, že se skoro vůbec neobjevil řepkový med, poněvadž řepka v tomto kraji byla napadena hmyzími škůdci. Ještě v červnu a začátkem července se mohlo zdát, že letošní úroda vlašských ořechů bude nadprůměrná, neboť ořešáky tentokrát nepostihly mrazy jako v uplynulých 2 letech a velmi dobře odkvetly. V polovině července však ořechy začaly náhle černat a kazit se, takže ze slibné úrody zůstala ve směs jen asi polovina. Tradičně se urodilo mnoho černých jeřabin a také letošní úroda červených jeřabin byla mnohem lepší než loni – dá se říci, že nadprůměrná. Na stromech buku se objevilo značné množství plodů – bukvic, které v průběhu října stačily opadat. Podobně jako vloni se objevilo velké množství dubových žaludů, které začaly opadávat již v polovině měsíce září. V korunách vysokých smrků se často objevilo hodně šišek, které začaly opadávat až koncem roku. Letošní úroda ovoce nebyla již tak nadprůměrná jak v minulém roce. I přesto lze hovořit o vcelku slušné, ale jen průměrné sklizni jablek i hrušek. V mnoha případech byla

zejména jablka znehodnocena, protože byla napadena různými škůdci, např. obalečem jablečným. Nejvíce se urodilo jablek – jaderňček a také knížecí zelené. V případě hrušek se jednalo o velmi dobrou sklizeň u raných odrůd (máslovky) a průměrnou u pozdních odrůd. Poněkud méně se urodilo letos švestek (opět ve srovnání s rokem 2012). Celkově můžeme hovořit o průměrné sklizni. Nedařilo se v našich podmínkách třešním, a to raným ani pozdním odrůdám. Jejich odkvétání a samotná fáze zrání totiž do značné míry poznamenány nepřízní počasí (viz deštivý červen), takže plody se rychle kazily a opadávaly. Z těchto důvodů se třešňi urodilo ve směs méně. Nepřízeň počasí letos výrazně poznamenala také výnosy některých polních plodin, zejména se to týká brambor, které utrpěly především dlouhým obdobím letního sucha. Hlízy brambor byly většinou drobné a málo vyvinuté a jejich cena ještě na podzim vylétla okamžitě vzhůru až na 1200 Kč (i více) za jeden metrický cent a cena brambor v zimním období se pohybovala i okolo 17 Kč/kg. Stále se nedaří – a trvá to již řadu let – omezit aktivitu kůrovce, který napadá zejména smrkové lesy. Také letos byl tento obávaný škůdce velmi aktivní. Dalším nebezpečným parazitem, který působí často souběžně s kůrovcem, je houba václavka, jež likviduje smrky od kořenů, zatímco kůrovec ničí smrky od jejich korun. Na konci srpna a ještě v průběhu září se vyskytlo mnoho vos a sršňů, kteří se výrazně podíleli na „pracování“ nejen spadaneho ovoce, ale i ovoce přímo na větvích stromů. Poměrně vydatná byla sklizeň píce na seno (první seč) v červnu a červenci, a to díky dostatečnému přísunu vláhy během jarních měsíců. Hůře dopadly už otavy (druhá seč), které opět byly ovlivněny suchým létem. Letos se objevila i třetí seč v průběhu září a začátkem října, avšak tato tráva se již nedala dobře usušit.

V porovnání s výnosy z předchozích let, byly poněkud slabší hektarové výnosy některých ozimin (hlavně u žita byl výpadek nejvyšší). Žízlivé léto se negativně podepsalo i na výnosech jarního a ozimého ječmene a také u pohanky. Můžeme shrnout, že rok 2013 ve srovnání s rokem předcházejícím byl pro zemědělce méně příznivý s ohledem na průběh počasí, zejména ve vegetačním období.

Rodopisná kronika

(Zpracovaly: Pavlína Sendlerová a Zuzana Šimíčková)

N A R O Z E N Í

30. 11. 2013 Tobiáš Chytil, matka Petra Chytilová roz. Mateiciucová, otec Miloslav Chytil, Spálov 21
02. 12. 2013 Zoe Onderková, matka Bohumila Balážová, otec Alois Onderka, Luboměř 86
11. 12. 2013 Matyáš a Samuel Zgažarovi, matka Věra Zgažarová roz. Hakenová otec Tomáš Zgažar, Spálov 125
10. 01. 2014 Grace Rapčáková, matka Zuzana Rycková, otec Jan Rapčák, Spálov 62
11. 02. 2014 Josef Kočtář, matka Nikol Kočtářová roz. Bialková, otec Josef Kočtář, Spálov 40
21. 02. 2014 Michaela Balážová, matka Nela Balážová roz. Kotasová, otec Milan Baláž, Spálov 340
07. 03. 2014 Barbora Kantorová, matka Martina Kantorová roz. Havlíková, otec Radim Kantor, Spálov 87
14. 03. 2014 Vanesa Králová, rodiče Petra Králová a Ondřej Hájek, Luboměř 74
05. 05. 2014 Eliška Šmatelková, rodiče Iva Šmatelková, rozená Jechová a David Šmatelka, Luboměř č. p. 45
10. 05. 2014 Antonín Havran, matka Štěpánka Králová, otec Jakub Havran, Spálov 13
21. 05. 2014 David Trnečka, matka Zuzana Trnečková roz. Sucháčková, otec David Trnečka, Spálov 197

S Ň A T E K

01. 04. 2014 Martina Hajchlová, Spálov 335 a Zdeněk Vodička, Jeseník nad Odrou, část Blahutovice

Ú M R T Í

30. 11. 2013 Marie Kleslová roz. Šustková, Spálov 22
20. 01. 2014 Ivana Szmeková roz. Švancerová, Spálov 163
28. 03. 2014 Alois Himmer, Spálov 193
26. 03. 2014 Mária Králová roz. Slováková, Spálov 10
26. 03. 2014 Anna Brücknerová roz. Klezlová, Spálov 168
28. 03. 2014 Ladislav Opršal, Spálov 287
28. 03. 2014 Pavel Kubica, Spálov 101
15. 05. 2013 Marie Richterová, Luboměř 36

Záznamy

(Zpracovali: Mgr. Jaroslava Šustková, Mgr. Jarmila Mazáčová, Mgr. Jiří Vlček a Zuzana Šimíčková)

PROSINEC 2013

4. 12. Spálov – třídní předehrávka spálovských žáků ZUŠ v 15.30 h. učitelů: Lenky Herzmanské, Václava Voldána a Libora Besedy. Vystoupilo 6 žáků – flétna, 6 žáků – housle, 2 žáci – trubka a tři soubory: kytarový, flétnový a houslový. Nemladší účastníci byla Anička Dubovská (5 let), hrála na flétnu. Velmi pěkně

připravené vystoupení žáků hudební školy doprovázel na klavír většinou p. Alois Kubica a jednotlivé skladby uváděla p. učitelka L. Herzmanská. Účast 35 rodičů, prarodičů a hostů.

5. 12. Luboměř – v předvečer svátku sv. Mikuláše chodil po vsi opravdový Mikuláš s andělem a čtyřmi čerty, kteří strašili zlobivé děti. V Luboměři navštívil asi dvanáct domácností, kdy dětem naděloval za písničku či básničku pamlsky, ovoce a malé dárky. Mikuláše vozilo po vsi speciální koňské spřežení s kočím (pan Petr Pavlík).
5. 12. Spálov – na úřadu městyse se konalo za účasti 5 zastupitelů a 9 občanů 19. jednání zastupitelstva. Projednáno bylo hospodaření městyse: zpráva finančního výboru, příjmy a výdaje za leden – říjen 2013, přijetí daru 4 ks dýchacích přístrojů v celkové hodnotě 159 962,- Kč od MSK, přijetí neinvestiční dotace na za-bezpečení akce schopnosti jednotky sboru SDH ve výši 98 600,-Kč, přijetí dotace ze st. fondu ŽP ve výši 70 084,-Kč na snížení prašnosti pozemních komunikací, přijetí dotace z rozpočtu EU ve výši 1 191 441,60,- Kč.
Plán inventur a inventarizační komise za rok 2013. Pro Mikroregion Odersko a MAS Poodří byl schválen příspěvek 20 Kč na 1 občana na rok 2014. Zastupitelé schválili poskytnutí fin. daru 1000,-Kč Záchrané stanici v Bartošovicích na rok 2014, seznámili občany s návrhem dopravní a technické infrastruktury pro výstavbu rodinných domků, podání žádosti o dotaci na program Podpora obnovy a rozvoje venkova a jiné. Vydání závazné vyhlášky 1/2013 o chovu psů, koček a ostatních hosp. zvířat na území obce.
6. 12. Spálov – ZŠ a MŠ pořádala v sokolovně vánoční jarmark a akademii školy. Jarmark se uskutečnil v 15 hodin v salonku a žáci školy zde prodávali za symbolickou cenu výrobky s vánoční tematikou. V 16 hodin začala akademie vystoupením dětí z mateřské školy, pak se předvedli žáci základní školy. Kdo vydržel až do konce, mohl se o půl šesté zaposlouchat do melodií Spálovského dixielandu. O občerstvení se postarali rodiče ze SRPŠ. Účast asi 90 hostů.
7. 12. Luboměř – Klub pátek uspořádal v zasedací místnosti obecního úřadu „Adventní posezení“, které navštívilo asi 30 místních občanů (především babičky, dědečci a rodiče vystupujících dětí). Děti, které klub navštěvují, si připravily pro všechny zajímavý program: pohádku o zvířátkách, básničky, písničky, atd. Následovala povedená parodie na pořad „Pošta pro tebe“ a „Věštírna“ v podání paní Anežky Svobodové a jejích hostů, kteří tak obohatili tento program. Vánoční občerstvení zajistili vedoucí klubu společně s příchozími babičkami (vánoční cukroví, koláčky, punč, káva, čaj, apod.). Také děti nepřišly zkrátka – všechny dostaly mikulášský balíček plný sladkostí.
6. - 8. 12. Spálov – v pohostinství U Stromu se konal „Čertovský víkend“ s čertovským menu. K pití prodávali čertovskou krev a čertův elixír, k zakousnutí ďábelské kopyto a luciferův mls. Každý účet s útratou nad 200,- Kč byl slosovatelný.
8. 12. Spálov – MO KDU – ČSL pořádala v salonku sokolovny výstavu fotografií místní fotografky Hanky Szmekové. Výstava portrétů byla otevřena až do soboty 14. 12., denně vždy od 9 do 12 h. a od 13 do 15.30 h. Vstupné dobrovolné, k zakoupení byly vánoční fotografie. Výstavu navštívilo 80 zájemců v průběhu týdne, v sobotu, v den konání adventního koncertu, byla výstava ještě volně přístupná.
14. 12. Spálov – úřad městyse uspořádal v sobotu odpoledne v sokolovně Adventní koncert souborů. Na koncertě vystoupily tyto hudební skupiny: Jiný Level, žáci a učitelé ZUŠ, pobočka Spálov, dechová hudba Spálovanka, soubor

Kokeš a Dixieland. Směs písní zazpívali p. Jitka Šustková s dcerou Lucií a p. uč. Karel Mrkva. Adventním koncertem nás vtipně provázela p. Ludmila Sucháčková. V příjemném prostředí s občerstvením se koncertu zúčastnilo asi 120 spokojených hostů.

19. 12. Luboměř – na 15. zasedání zastupitelstva obce schválili zastupitelé např. finanční příspěvek pro Římskokatolickou farnost Spálov na spolufinancování projektové dokumentace „Celková obnova kostela sv. Vavřince v Luboměři“ ve výši 30 000 Kč, finanční příspěvek na provoz Záchrané stanice a CEV v Bartošovicích na Moravě ve výši 1 000 Kč, zařazení správního území obce Luboměř do územní působnosti Integrované strategie území Místní akční skupiny Regionu Poodří, dále zastupitelstvo vydalo po několika letech příprav nový územní plán Luboměře, vzalo na vědomí zprávu o činnosti OÚ v Luboměři, aj.
22. 12. Luboměř – na poslední čtvrtou neděli adventní se v 16 hodin v místním kostele sv. Vavřince uskutečnil „Adventní koncert“, který uspořádala obec Luboměř za podpory Římskokatolické farnosti Spálov. Ve více jak hodinovém programu zazněly nejslavnější chrámové a duchovní skladby od světových autorů, jako např. od J. S. Bacha, W. A. Mozarta, C. Francka a dalších. Mezi oblíbenými účinkujícími, kteří mezi nás zavítali již celkem počtvrté, vystoupila Jana Kurečková – sólistka operety Národního divadla moravskoslezského v Ostravě, houslista a sólista Tomáš Vzorek, varhaník Petr Strakoš, a David Škařupa jako trumpetista. Početné publikum vyjádřilo své nadšení na konci koncertu prostřednictvím „standing ovations“. Výtěžek z dobrovolného vstupného ve výši 4 500 Kč byl připsán na účet zřízení ke sbírce na opravy kostela sv. Vavřince v Luboměři.
22. 12. Spálov – tříčlenné skupinky místní organizace skautů roznášely do domů v předvánoční době před Štědrým dnem Betlémské světlo dovezené ze Svaté země. Občané si pak z plamínku světla mohli zažehnout svíčky na vánočních stromcích. Z betlémského světla byla zažehnuta i svíce v lucerně umístěné na kamenném kříži u pěti lip, která zářila po celou dobu vánočních svátků.
23. 12. Luboměř – Klub pátek ve spolupráci s Obecním úřadem navštívil v tomto adventním čase nemocné a osamělé občany z Luboměře. Děti jim zazpívaly koledu „Narodil se Kristus Pán“, předaly vánoční přání a ovoce.
25. 12. Spálov – místní sbor dobrovolných hasičů pořádal ve středu ve 20 hodin v sokolovně tradiční Štěpánskou zábavu s hudbou A-Band ze Studénky. Vstupné 60,- Kč. I v tomto roce byla účast velká, okolo 500 hostů.
25. 12. Spálov – v 16 hodin v parku u vánočního stromu se uskutečnil Živý betlém s vystoupením Směšeného pěveckého sboru od sv. Jakuba. Zazněly koledy a vánoční písně, škoda, že je silný vítr odnášel na opačnou stranu. Posluchači přišli v hojném počtu a ochutnali vánoční punč. Vybrané finance ve výši 5000,- Kč byly věnovány nadačnímu fondu Betlém nenarozených.
27. 12. Spálov – Luboměř – ping-pongáři z Luboměře uspořádali v pátek odpoledne v tělocvičně ZŠ šestý ročník ping-pongového vánočního turnaje, za účasti 32 hráčů, rozdělených do čtyř skupin. Po vyřazování se umístili ve finále „A“, kde se hrál systém pavouk: 1. Malcher Pavel, 2. Vařílek Miroslav, 3. Holas Vladimír. Hráči ze třetích a čtvrtých míst hráli finále „B“: 1. Mik Pavel, 2. Lev Miroslav, 3. Kádě Petr.
28. 12. Spálov – ve školní tělocvičně se uskutečnil 14. ročník volejbalového turnaje smíšených družstev. Zúčastnilo se ho 8 družstev. Po zápasech ve 2 skupinách se v semifinále utkala družstva Spálov s Luboměří (2:0) a Veverky s Těžkým míčem (2:1). Ve finále potom družstvo Spálova zvítězilo 2:1 a po 9 letech opět zvítězilo v tomto turnaji. V zápase o 3. místo zvítězil Těžký míč nad Luboměří 2:0. Konečné pořadí turnaje bylo následující: 1. Spálov,

2. Veverky (Drahotuše, Bělotín), 3. Těžký míč Drahotuše, 4. Luboměř (historický úspěch) 5. HSK Heřmáanky, 6. Čermná, 7. Metyl (Zbrašov+ Slavič), 8. EKŠN tým Milenov.
31. 12. Luboměř – luboměřská mládež oslavila příchod nového roku 2014 v podsálí Lidové domu.
31. 12. Spálov – k tomuto datu ukončila svou činnost prodejna MASO A UZENINY p. J. Jurčíkové umístěná v budově úřadu městyse.
31. 12. Spálov – v úterý odpoledne na Silvestra uspořádal divadelní spolek „Dolňáci“ již IV. ročník silvestrovského hokejového duelu Dolňáci versus Horňáci O putovní pohárek. Z důvodu teplého počasí se zápas uskutečnil s míčkem na dlažbě na „Panské zahradě“. Vítězem utkání se stalo družstvo Horňáků, ale až po samostatných nájezdech, poměr branek byl 8 : 8. Pochvalu za výkon si zaslouží brankáři obou mužstev Jiří Flodr a Luděk Venclík.
31. 12. Spálov – na Silvestra se už od šesté hodiny večerní jednotlivě ozývaly petardy a o půl noci se rozzářila obloha nad obcí desítkami světelných raket na uvítání nového roku 2014.

LEDEN 2014

4. 1. Luboměř a Heltínov – o prvním víkendu nového roku 2014 se ve vesnicích uskutečnila tradiční Tříkrálová sbírka. Po vesnici chodilo celkem pět skupinek koledníků se svými vedoucími. Malí koledníci hráli, zpívali a za své koledování dostali taky malou odměnu ve formě sladkostí či ovoce. Výtěžek v celkové výši 16 058 Kč putoval na podporu charitního díla v ČR a na humanitární pomoc.
4. 1. Spálov – sdružení české katolické Charity Odry uskutečnilo v sobotu dopoledne Tříkrálovou sbírku 2014. Domácnosti v obci navštívilo šest skupinek Tří králů. Ve Spálově se vybralo celkem 30 870 Kč. Za celý obvod Charita Odry bylo vybráno 994 821 Kč.
11. 1. Luboměř – v sále Lidového domu proběhla od 15 hod. výroční valná hromada SDH Luboměř, po které následoval tradiční hasičský ples. K tanci hrála až do noci hudební skupina Bledule z Opavska a samozřejmě nechyběla bohatá tombola.
15. 1. Odry – Historicko-vlastivědný spolek Odry a město Odry uspořádalo ve dnech od 15. do 28. ledna v městské galerii na náměstí Výstavku fotografií a dokumentů připomínající požár oderského zámku dne 17. 1. 1964. Na 25 panelech byla slovem i obrazem zachycena historie rozsáhlého zámku, jeho požár a demolice historicky cenného objektu. Člověka obchází mráz při pohledu na fotografii s hromadou kamení v místě, kde několik století stával krásný zámek.
16. 1. Spálov – v budově ZŠ se od 13 do 16 hodin konal zápis žáků do 1. třídy pro školní rok 2014/2015. Zapisovaly se děti narozené od 1. září 2007 do 31. srpna 2008. Do první třídy nastoupí 13 nových žáků.
18. 1. Luboměř – myslivecké sdružení Královec uspořádalo menší leč ve spálovském ka-tastru, kdy ulovili prase divoké. Následná hostina se konala v sále Lidového domu.
18. 1. Spálov – Společenský ples v sokolovně, hudba Valmez REMIX, vstupné 70 Kč, bohatá tombola – první cena wellness pobyt pro dva. Ples pořádalo Truhlářství Rostislav Baller, účast malá, prodalo se 50 vstupenek.
24. 1. Spálov – v pohostinství U Stromu prodej second hand oblečení – obuv, zimní bundy, bytový textil, jeden kus za 20 Kč.

24. 1. Spálov – v 18 hod. výroční schůze fotbalového oddílu Spálov v hospodě Na Hřišti. Nejdůležitějším bodem bylo doplnění výboru o nového člena a následně volby na hlavní posty v rámci výboru. Na vlastní žádost odstoupil z funkce předsedy Zdeněk Maršálek a z postu místopředsedy Alois Váňa. Všichni noví členové byli do výboru jednohlasně doplněni. Nově ustavený výbor stávající z 15 členů se pak odebral do šatny zvolit zástupce na jednotlivé posty. Novým předsedou oddílu byl zvolen David Trnečka, novým místopředsedou oddílu se stal Milan Baláž, jednatelem oddílu zůstal Luděk Remeš, pokladníkem oddílu, za což jsme velice rádi, zůstala i nadále Ludmila Sucháčková. První výborová schůze nově zvoleného výboru bude 10. 2. 2014. Od 2. 2. 2014 začínají muži hrát zimní turnaj v Hranicích na umělé trávě - zvaný SILVER CUP.
25. 1. Luboměř – Heltínov – SDH Heltínov uspořádal v hasičské zbrojnici svoji výroční valnou hromadu.
25. 1. Spálov – Dětský maskarní karneval v sokolovně od 14 hodin pořádalo SRPŠ ve spolupráci se základní školou. Celé odpoledne bylo ve znamení pohádek. Program uváděla Maková panenka (p. uč. D. Haubeltová) a motýl Emanuel (RNDr. V. Dubovský), dva klauni pouštěli písničky z pohádek a večerníček, měli pro děti připravené soutěže a modelování pomocí balónků. V tombole byly hodnotné ceny – tablety, hra Lovci duchů, lego a spousta dalších. Děti a rodiče zaplnili sokolovnu a dobře se bavili až do večerních hodin.

ÚNOR 2014

1. 2. Spálov – myslivecké sdružení Královec Spálov pořádalo v sobotu ve 20 hodin v sokolovně tradiční Myslivecký ples. K tanci a poslechu hráli Pospěchovi ze Starého Jičína. Bohatá tombola a myslivecká kuchyně – pečený divočák, srnčí guláš a svíčková. Jídlo bylo možné zakoupit od 18 hod. v sokolovně. Vstupné 60 Kč, účast okolo 220 hostů.
15. 2. Spálov – SRPŠ při ZŠ a MŠ pořádalo v sobotu ve 20 hodin v sokolovně Školní ples s hudbou DUO FOLTÝNEK. V rámci programu bylo předtančení žáků 8. a 9. třídy pod vedením Jitky Foltýnkové z Hranic, stužkování absolventů školy a taneční vystoupení. Jako host vystoupila rocková zpěvačka Tanja. Vstupenky byly slosovatelné a pořadatelé připravili 80 hodnotných cen, v tombole byly na předních místech televizor, mobilní telefon a tiskárna. Účast 250 hostů. Vstupné 80 Kč na místě a 70 Kč v předprodeji.
21. 2. Spálov – pohostinství U Stromu, akce second hand oblečení od 9 – 12 h., oblečení 1 ks – 20Kč, v prodeji byla i obuv, zimní oblečení a bytový textil.
22. 2. Luboměř - Klub pátek za podpory obecního úřadu a dalších sponzorů upořádal v krásně tematicky vyzdobeném sále Lidového domu od 14 hodin „Havajský dětský ples“. Pořadatelé pro děti (ale i babičky a dědečky ☺) připravili zajímavé soutěže o ceny, taneční vystoupení žáků ZŠ Spálov, dětskou tombolu, bohaté havajské občerstvení (různé míchané nápoje, zmrzlinu, ale také české koláčky, smažený řízek, atd.). Programem celého odpoledne doprovázely stylově oblečené a ozdobené havajské tanečnice v čele s jejich šamanem (pan Pavel Šustek). Ples, kterého se zúčastnilo mnoho místních i přespolních dětí s rodiči, se opravdu povedl.
26. 2. Spálov – opět po roce se uskutečnilo setkání rodičů, převážně maminek, s dětmi, které jsou na rodičovské dovolené. Maminky si popovídaly, pohrály s dětmi, prožily dopoledne plné zábavy a říkanek, společně si užily příjemné dvouhodinové setkání v sokolovně. Budou se scházet každý týden ve čtvrtek. Na první schůzku přišlo 7 maminek a 14 dětí.

1. 3. Luboměř - první březnovou sobotu se v Luboměři uskutečnilo tradiční vodění medvěda a smažení koblih. Vodění medvěda letos zorganizovali pánové Pavel Květoň a David Šmatelka. Početný průvod masek byl doprovázen koňským povozem (vozkové Miroslav a Josef Šustkovi), dětmi a veselou hudbou v podání Vítězslava Mika, Pavla Květoně, Jana Šmatelky, Jiřího Rossensteina a Miloslava Chytila. Smažení koblih na OÚ pro změnu organizovala paní Zdeňka Ondřejová společně s ženami z místního SDH. Na koblihy se zadělávalo z 29 kg mouky (pomáhalo při tom šest místních chlapů) a nasmažilo se okolo 1100 koblih, které si lidé mohli zakoupit na místním obecním úřadě. Těmto tradicím přálo letos i ne-zvykle teplé a pěkné počasí.

Večer uspořádali luboměřští včelaři v místním Lidovém domě "Včelařský ples" se zajímavým kulturním programem. Ve 20.30 hod. proběhlo taneční vystoupení dětí z Klubu pátek a dětí ze Spálova a ve 22 hod. se uskutečnilo tradiční pochovávaní basy s průvodem masek. Smuteční řeč k pochovávaní basy v podání pana Pavla Květoně byla opravdu povedená a všichni přítomní se určitě pobavili. Na plese samozřejmě nechyběla ani bohatá tombola, občerstvení a hudba v podání skupiny "POHODA".

1. 3. Spálov – sbor dobrovolných hasičů uspořádal v sobotu tradiční vodění medvědu a pochovávaní basy. První skupinu – medvěda (Tomáš Horáček) a 12 maškar doprovázel harmonikář Ota Geryk ze Štramberka po Tomanovsku a dolním konci. Druhou skupinu – medvěda (David Váňa) a 17 maškar doprovázela dechovka po horním konci a Kocandě. Večer v 18 hodin se před hasičskou zbrojnicí konal, za velké účasti občanů, tradiční obřad pochovávaní basy, podávalo se masopustní občerstvení - pohřební guláš, lahodná vařenka a kořalenka, pivo a limo.
1. 3. Spálov – od tohoto data pracuje na úřadu městyse nová pracovní síla p. Jana Tillová. Její pracovní náplň je různorodá, je knihovnicí, uklízečkou a asistentkou s týdenním úvazkem 34 hodin.
2. 3. Jakubčovice n. O. – v neděli dopoledne se v restauraci U Zvoníčky konala výroční schůze včelařů ZO Odry. K této organizaci patří včelaři z obcí Odry, Spálov, Luboměř, Heltínov, Heřmánky, Heřmanice, Kaménka, Klokočůvek, Dobešov, Jakubčovice, Loučky, Veselí, Pohoř a Vítovka. Organizováno je 110 řádných členů. Po dvou letech bezvládní byl na schůzi zvolen novým předsedou Zdeněk Šustek ze Spálova, do té doby místopředseda organizace. Další členové výboru: Mgr. Jiří Schindler – místopředseda, Peter Lackovič – jednatel, Josef Švarc – pokladník a Jiří Štekbauer – nákazový referent. Ve Spálově je 17 včelařů.
6. 3. Spálov – starostka městyse svolala 20. jednání zastupitelstva. Za účasti pěti zastupitelů a 12 občanů bylo projednáno hospodaření za rok 2013 a schválen rozpočet na rok 2014. Příjmy: 10 793 052 Kč, výdaje 23 783 234 Kč, financování 12 990 182 Kč zastupitelstvo schválilo. Dále bylo projednáno hospodaření příspěvkové organizace ZŠ a MŠ Spálov v roce 2013, kde byl uveden zisk ve výši 211 272,45 Kč a schválen příspěvek městyse na školní rok 2014 ve výši 1 600 000 Kč. Byla schválena žádost o povolení výjimky z počtu žáků a žádost na poskytnutí účelové dotace 250 000 Kč na zabezpečení oddělené výuky matematiky a českého jazyka ve spojených třídách žákům 4. a 5. třídy. Plánované záměry obce: rekonstrukce rybníků ve středu obce, zpracování PD na revitalizaci anglické části parku, panské sýpky a altánu u rybníka, oprava komunikace okolo kostela a fary, terénní úpravy "Panské zahrady", zateplení zdr. střediska a tělocvičny, nabídka stavebních

- parcel na Kocandě v ceně 230 Kč za čtvereční metr a jiné. Také byly projednány další žádosti občanů: žádosti o finanční příspěvky Klubu Zvoneček Odry 3 000 Kč, dotace Centru pro zdravotně postižené v NJ 1 000 Kč, dotace TJ Spálov 150 000 Kč, dotace skautům 15 000 Kč.
15. 3. Spálov – u příležitosti letošních oslav 620 let od první písemné zmínky o Spálově uspořádal úřad městyse akci „ZDARMA OVOCNÝ STROM DO KAŽDÉ RODINY“, který si mohli občané odnést a vysadit na své zahradě. K dispozici byly vysokokmeny jabloní a slivoní. Výdej probíhal od 8 hodin a netrvalo dlouho a stovka sazenic byla rozebrána. Téhož dne vysázeli spálovští skauti 30 slivoní odrůdy TOP END podél cesty k Balerovu mlýnu.
 15. 3. Spálov – v sobotu od 15 h. se uskutečnil v sokolovně šestý sraz příznivců RYBOLOV NORSKO. Ozvučení sálu DJ Petr, vstupné 100 Kč, děti do 15 let vstup zdarma. Organizátorem již tradiční akce byl pan Petr Haubelt. Účastníci srazu, zejména začátečníci, získali řadu informací pro návštěvu Norska. Zástupci fy Rybolov Norsko Roman Sýkora, Vlad. Zelenka, Michal Kotas a Pavel Síkora přednášeli také o výbavě rybářů a o objektivním nebezpečí na moři. Občerstvení: prase na rožni, pečené kachny, guláš, alko i nealko zajistilo Truhlářství R. Baller. Bohatá tombola – první cena zájezd do Norska s cestovní kanceláří Fishing Travel. Akci navštívilo 220 příznivců rybolovu.
 16. 3. Spálov – pohostinství U Stromu pořádalo hudební setkání ČAJE O PÁTÉ. Písně klasické i moderní z období 60. až 90. let zazněly v 17 hodin. Zpívali Jitka Šustková a Karel Mrkva, klavírní doprovod K. Mrkva, účast 35 hostů.
 21. 3. Luboměř – zastupitelstvo obce (ZO) na svém 16. zasedání schválilo na rok 2014 rozpočet obce v těchto hlavních ukazatelích: příjmy 4 174 150 Kč, výdaje 6 614 293, 23 Kč a financování – 8. třída 1 717 782 Kč. Dále byla schválena inventarizační zpráva majetku obce za rok 2013, finanční příspěvky pro 3. oddíl skautů a skautek Spálov, oderský Klub Zvoneček, SDH Luboměř či pro SDH Heltínov. ZO vzalo na svém jednání na vědomí také zprávu o činnosti obce za uplynulé období, zprávu o výsledku přezkoumání hospodaření obce v roce 2013, zřízení koncese na prodej lihovin nebo zavedení heltínovské kaple do majetku obce.
 21. 3. Luboměř – Klub pátek v místní knihovně při příležitosti vyhlášení měsíce března jako měsíce čtenářů, uspořádal odpolední čtení pro děti.
 26. 3. Spálov – ve středu v 17 hodin v malém salonku v sokolovně promítali film pro děti Legenda o sověch strážcích. Tuto akci ÚM navštívilo 11 dětí a já.

DUBEN 2014

5. 4. Spálov – zahájení mariánských sobot u Panny Marie ve Skále, které se budou konat vždy každou první sobotu v měsíci od dubna do října. V případě nepříznivého počasí se budou konat v kostele sv. Jakuba ve Spálově. V 17.15 modlitba růžence, v 18.00 mše svatá obětovaná za rodiny.
5. a 6. 4. Spálov – spálovský divadelní soubor DOLŇÁCI sehrál veselou operetu plnou lidového humoru NA TÝ LOUCE ZELENÝ. Obdiv a pochvalu si zaslouží nejen herci ze Spálova a z Luboměře, ale také kapela a balet. Vše bylo v režii p. Aloise Mika, Spálov č. 28. Sobotní premiéru navštívilo 300, v neděli asi 180 diváků nejen místních, ale i z okolních obcí. Vstupné dobrovolné.
6. 4. Luboměř – na „Smrtnou neděli“ uspořádal obecní úřad a Klub pátek tradiční vynášení smrti ze vsi. Sraz dětí se „smrťochama“ a rodičů byl ve 14 hodin u místního kostela. Početný průvod vesnicí vítal za doprovodu kytary (pan

Pavel Květoň) jaro a loučil se s vládou paní Zimy. Na dolním konci obce pak byly všechny smrtky spáleny (kolem 20 smrtek). Všechny děti dostaly tatranku a fruko.

Heltínov – také na Heltínově se uskutečnilo vynášení smrtek ze vsi, které byly následně na dolním konci vesnice u potoka spáleny (4 smrtky).

6. 4. Spálov – v neděli odpoledne uspořádaly ZŠ a MŠ Spálov tradiční vynášení zimy ze vsi a vítání jara. V 15 h. se vydal tichý průvod dospělých a dětí se smrtkami směrem na horní konec obce. Akce se zúčastnilo méně účastníků, než-li v předcházejících letech, asi 50 lidí, z toho 20 dětí se smrtkami. Každé dítě dostalo sladkou odměnu. Oheň připravili a hlídali členové SDH Spálov.
9. 4. Spálov – v malém salonku v sokolovně v 17 hodin se promítal animovaný film Mravenčí polepšovna. Vstupné dobrovolné, účast 8 dětí.
10. 4. Spálov – v 16 hodin se v sokolovně uskutečnila akce s názvem VELIKONOČNÍ TVOŘENÍ. 20 účastnic si vyrobilo velikonoční dekoraci na stůl a na dveře. Materiál byl připraven na místě, ženy si přinesly jen vyfouklá vajíčka a lepicí pistoli. Tuto tvořivou akci připravily a vedly Ing. Jana Zezulková a Lenka Dohnalová.
11. 4. Spálov – úřad městyse uskutečnil v 18 hodin v klubovnách sokolovny akci k podpoře dětského čtení s názvem „Noc s Andersenem“. Děti řešily úkoly formou her a zaposlouchaly se do předčítání z oblíbených knih. Byla pro ně zajištěna lehká večeře a snídaně. Po snídani odcházelo domů 21 spokojených čtenářů.
12. 4. Spálov – v sokolovně v 19.30 vystoupil Spálovský dixieland s hudbou pro dobrou náladu. Koncert navštívilo asi 100 hostů. Vstupné bylo dobrovolné.
12. 4. Luboměř – v přeplněném sále Lidového domu se uskutečnilo divadelní představení veselé operety s názvem „Na tý louce zelený“ v podání našich známých a kamarádů – tedy divadelního souboru „Dolňáci“ ze Spálova. Na úvod představení vystoupil s vtipným proslovem režisér operety pan Alois Mik. Divadlo trvající asi dvě a půl hodiny „rozdělila“ jen přestávka, ve které si návštěvníci mohli zakoupit občerstvení v otevřeném baru, jenž zabezpečili zastupitelé obce. Představení mělo, tak jako i předešlé, velký úspěch, který dokládal dlouhotrvající potlesk po jeho ukončení.
13. 4. Spálov – na Květnou neděli byl obřad bohoslužby zahájen žehnáním ratolestí před křížem u pěti lip. Při obřadu otce Zdenko účinkoval Smíšený pěvecký sbor od sv. Jakuba. Po obřadu se vydalo procesí farníků za zpěvu písní do kostela, kde se konala nedělní bohoslužba.
13. 4. Spálov – pohostinství U Stromu pořádalo hudební setkání ČAJE O PÁTÉ. V 17 hodin u šálku čaje a sladkého zákusku zazněly písně klasické a moderní z šedesátých až devadesátých let. Zpěv Karel Mrkva a Jiřka Šustková, klavírní doprovod K. Mrkva. Přišlo 35 hostů.
18. 4. Spálov – v pohostinství U Stromu se od 9 do 12 hodin se uskutečnila akce second hand - oblečení. V prodeji byla obuv, jarní bundy a bytové textil, 1 kus za 20 Kč.
18. a 19. 4. Spálov - na Velký pátek a na Bílou sobotu o Velikonocích mohli občané Spálova slyšet ve 12 hodin klepání a hrkání nahrazující zvonění kostelních zvonů, protože ty přece odlétly do Říma. Spálovští skauti již druhým rokem obnovili tento tradiční zvyk. Patnáct dobrovolníků se sešlo u kostela a po krátké modlitbě si rozebrali „nástroje“ a rozdělili se na dvě skupinky - pro horní a dolní konec.
20. 4. Spálov – TJ Spálov, oddíl kopané pořádal v neděli od 20.30 h. Velikonoční zábavu v sokolovně. Hudba: ROCCA, vstupné 60 Kč. Zábavu navštívilo asi 350 účastníků.

22. 4. - 25. 4. Spálov – zápis dětí do MŠ pro školní rok 2014/2015. Podmínkou zápisu byly doklady rodičů a rodný list dítěte. Celkem bylo zapsáno 9 dětí.
26. 4. Straník – I. jarní turnaj za účasti družstev Spálov, Straník, Sedlnice, Bartošovice „A“, Bartošovice „B“. Konečné pořadí turnaje: 1. Bartošovice „A“, 2. Straník, 3. Sedlnice, 4. Spálov, 5. Bartošovice „B“. V dubnu začala sezóna a fotbal se rozjel naplno. Muži TJ Spálov hráli v průběhu měsíce s Fulnekem, Žilinou, Studénkou, Odrami a s Mořkovem. Ve čtyřech turnajích zvítězili. Žáci hráli v okresní soutěži s Velkými Albrechticemi (1:4) a s Jistebníkem (0:6).
26. 4. Spálov – v 16 hodin pohostinství U Stromu pořádalo Předmájový koncert v sokolovně. Na koncertě zazněla klasická, lidová a moderní hudba české i zahraniční scény. V průběhu podvečera vystoupili: ZUŠ Odry – pobočka Spálov, Spálovanka a sólisté: Jitka Jakubíková, Anna Neuvirtová, Jitka Šustková, Lucie Šustková, Martin Stehlík a Karel Mrkva. V kouzlu hudební atmosféry se ocitlo i 55 posluchačů. Koncert provázela slovem p. Ludmila Sucháčková.
30. 4. - 4. 5. Klokočov – od středy do neděle se konala v areálu autokempu u Hadinky již tradiční Technoparty. Dunění reprohudby se ozývalo do pozdních nočních hodin.

KVĚTEN 2014

1. 5. Spálov – již tradičně vztýčili místní hasiči u požární zbrojnice ozdobenou májku vysokou cca 24 metrů, která přečnívá z jedné třetiny nad hřebem budovy. Doufáme, že se ve zdraví dočká slavnostního kácení.
3. 5. Luboměř a Heltínov – první květnovou sobotu se uskutečnil ve spolupráci s Technickými službami města Vítkova jarní svoz velkoobjemového a nebezpečného odpadu. Celkem se naplnila dvě auta a jedna vlečka.
3. 5. Jakubčovice – v sobotu ve 14.00 hod. se v restauraci U Zvoničky konalo setkání spolužáků po 45 letech. Sraz šedesátníků zorganizovala Anna Pilátová z Oder a Břetislav Šíma ze Spálova. Na akci se dostavilo 22 bývalých žáků ZDŠ Spálov.
4. 5. Spálov – u příležitosti celostátně slaveného Dne hasičů a sv. Floriána se v kostele sv. Jakuba St. konala slavnostní mše ze účasti téměř 50 členů SDH ze Spálova, Luboměře a Heltínova.
7. 5. Spálov – v salonku sokolovny se promítal v 17.00 film pro děti MŮJ PŘÍTEL DELFÍN.
9. 5. Spálov – v pohostinství U Stromu se konalo očkování psů a koček proti vzteklině. Nesplnění vakcinace může být důvodem k zahájení soudního řízení a uložení pokuty do výše 10 000,-Kč. Cena vakcinace 100,-Kč.
11. 5. Spálov – ZŠ a MŠ pořádala v neděli v 15.00 v sokolovně odpolední posezení u příležitosti Dne matek. Pro maminky, babičky a všechny příznivce školy vystoupily děti obou zařízení s připraveným programem. Pro maminky byla připravena přáníčka. Hosté a rodinní příslušníci zaplnili sokolovnu.
16. 5. - 18. 5. Spálov – v pohostinství U Stromu připravili vepřové hody. Nabízeli domácí výrobky s přílohami, ale také speciality - Big steak 200g a grilované koleno. Byla možnost i volného nákupu výrobků domů.
19. 5. - 23. 5. Spálov – v tyto dny od 8.00 do 15.00 se v sokolovně konala sbírka použitého ošacení, lůžkovin, nádobí, obuvi, hraček a menších funkčních elektrospotřebičů. Sbírkou pořádalo občanské sdružení Diakonie Broumov, které poskytuje sociální služby pro občany z okraje společnosti. I tentokrát občané hojně podpořili tuto zásluhou akci.

20. 5. Spálov – v archivu se konala schůzka členů Vlastivědného kroužku ve Spálově se zástupci Vlastivědného spolku z Oder a starostkou obce o přípravě výstavy u příležitosti 100. výročí narození Františka Šustka. Výstava v Odrách se uskuteční v informačním středisku od 16. 6. do 2. 7. 2014, ve Spálově bude v sokolovně součástí oslav 620 let obce a městyse Spálova ve dnech 25. 7. – 3. 8. 2014.
21. 5. Spálov – v salonku sokolovny se promítal v 17.00 animovaný dobrodružný film pro děti POLÁRNÍ EXPRES. Vstupné 30,- Kč, účast 5 dětí.
21. 5. Spálov – třídní předehrávky spálovských žáků ZUŠ se uskutečnily v 16.00 v sále hudební školy. Vystoupilo 13 žáků p. učitelů A. Kubici, L. Herzmannské, V. Voldána a kytarový soubor p. uč. L. Besedy. Žáci se představili hrou na housle, flétny, kytary a trubku. Vystoupení žáků potleskem ocenilo 25 rodičů a hostů.
23. 5. Luboměř – římskokatolická farnost Spálov, luboměřští farníci a obec Luboměř se připojili již podruhé k akci s názvem Noc kostelů. V místním kostele sv. Vavřínce čekal na návštěvníky zajímavý program. Mohli se zúčastnit např. mše svaté pro děti, nahlédnout do sakristie a jiných zákoutí kostela, ochutnat mešní víno, vystoupat na věž, zhlédnout hudební vystoupení luboměřských dětí, zaposlouchat se do písniček skupiny Ko-Ko aj. Organizátoři akce připravili pro návštěvníky bohaté občerstvení. K hojně účasti na této kulturní akci přispělo i pěkné počasí.
- 23.-24.5. Luboměř – po pěti letech proběhly opět volby do Evropského parlamentu. Volební místnost byla v Luboměřu v zasedací místnosti obecního úřadu, komise pracovala v pětičlenném složení (včetně zapisovatelky). Charakteristická pro tyto volby byla opět nízká volební účast nejen v naší obci. Výsledky za volební okrsek č. 1 Luboměř byly následující:

název strany či hnutí	počet získaných hlasů	umístění
KDU-ČSL	17	1.
ČSSD	7	2.
ODS	5	3.
Úsvit přímé demokracie TO	4	4.
Česká pirátská strana	3	5.-6.
TOP 09	3	5.-6.
ANO 2011	2	7.-9.
KSČM	2	7.-9.
Strana zelených	2	7.-9.
Koruna Česká	1	10.
Počet voličů celkem: 318		
Počet voličů, kteří se zúčastnili voleb: 51		
Účast v okrsku: 16,04%		

23. a 24. 5. Spálov – na úřadu městyse se konaly volby do Evropského parlamentu s tímto výsledkem:

název strany či hnutí	počet získaných hlasů	umístění
KDU-ČSL	43	1.
ODS	15	2.
ČSSD	11	3.-4.
ANO 2011	11	3.-4.
TOP 09 a starostové	7	5.
Úsvit přímé demokracie TO	5	6.
VIZE 2014	4	7.
Moravané	3	8.-9.
Strana zelených	3	8.-9.
KSČM	2	10.-12.
Liberálně ekologická strana	2	10.-12.
Česká pirátská strana	2	10.-12.
OBČANÉ 2011	1	13.-18.
Dělnická strana sociální spravedlnosti – NE diktátu Bruselu	1	13.-18.
Strana svobodných občanů	1	13.-18.
Strana zdravého rozumu – NEHCEME EURO	1	13.-18.
Za Evropu svobodných států	1	13.-18.
SNK Evropští demokraté	1	13.-18.
Počet voličů celkem: 713		
Počet platných hlasů celkem: 113 Počet neplatných hlasů: 4		
Účast voličů: 15,85%		

25. 5. Spálov – v sokolovně v 17 hodin začal Absolventský koncert Michaely Biskupové (kytara), Petry Geislerové (tanec), Natálie Levové (klavír), Kristýny Mikové (housle), Kláry Sucháčkové (housle) a Lucie Šustkové (zpěv), absolventek Základní umělecké školy v Odrách. Třídními učiteli těchto žáků byli: Ludmila Černochová, Romana Fardová, Lenka Herzmanová, Libor Beseda a Karel Mrkva. Korepetice: Alois Kubica a Karel Mrkva. Hluboký umělecký zážitek si odneslo 60 hostů, převážně rodinných příslušníků.
27. 5. Spálov – na ÚM se konala schůzka zastupitelů a kronikářky se zahradní architektkou Ing. Škrovovou o úpravě anglické části parku. Kromě výsadby nových dřevin p. architektka navrhla zajímavou úpravu bývalého panského bazénu jako zákoutí pro hru a odpočinek dětí. Úprava části parku by měla být

v souladu s připravovanou rekonstrukcí historické sýpky na muzeum Spálovska.

31. 5. Luboměř – poslední květnový víkend uspořádal v areálu Na Drahách luboměřský svaz žen tradiční májovou slavnost kácení máje. Při této lidové veselici zatančila a sehrála scénku především místní mládež. Uskutečnila se také netradiční soutěž v hodu „gumákem“ do dálky. Tentokrátě přálo veselici i pěkné počasí. Pro návštěvníky bylo připraveno občerstvení (výborné makrely, klobásy, pivo, limo,...) a hrála reprodukováná hudba.
31. 5. Spálov – u Panny Marie ve Skále se konala v 18 hodin poslední májová pobožnost, kterou celebroid P. Zdenko Vavro. Farníky z Luboměře a ze Spálova přivezl autobus. Bohoslužby se zúčastnilo téměř 60 lidí.
31. 5. Spálov – v sobotu odpoledne pořádali místní SDH tradiční kácení máje před hasičskou zbrojnicí. V zábavném programu vystoupil dívčí taneční soubor a radost z pohybu předvedly také břišní tanečnice. Bezpečné kácení máje provedli členové sboru v převlečení za doprovod dechovky Spálovanky. Prodávaly se alko i nealko nápoje a uzeniny. Počasí se vydařilo, velká účast diváků.
31. 5. Spálov – oddíl kopané TJ pozval veřejnost na turnaj „starších přípravek“, který se uskutečnil na fotbalovém hřišti od 9.00 hod. Účastníci: Prosperita Bartošovice „A“, Sokol Sedlnice, Sokol Straník, Prosperita Bartošovice „B“ a Sokol Spálov. Hrál každý s každým 2x12 minut. Zvítězili fotbalisté Prosperity Bartošovice „A“, Sokol Spálov obsadil 4. místo. Odpoledne se konalo odložené utkání VI. ročníku SENIOR'S CUPu za účasti Senior's teamu ze Spálova, Bělolína, Studénky a Mankovic. Závěrečné pořadí: 1. Mankovice, 2. Bělolín, 3. Spálov, 4. Studénka.
31. 5. Spálov – penzion Švamlův mlýn pořádá od 9.00 nohejbalový turnaj trojic s názvem ŠVAML CUP. Přihlásilo se celkem 12 družstev a první čtyři místa obsadily Jakubčovice n. O., Odry – Loučky, Příbor a Bernartice. Spálov v turnaji zastoupení neměl.
Také poslední víkend měsíce května patřil Technoparty na Hadince. Dunění reprohudby bylo slyšet až ve Spálově na horním konci ještě v časných ranních hodinách z neděle na pondělí. Tyto hlučné akce se pořádají na katastrech obcí Budišov, Vítkov nebo Čermná a v průběhu víkendových dnů je střídavě navštíví několik tisíc účastníků.